

Barcelona (Edició vespre)	2	ptes. mes.
Edició matí	2	
Pentecosta	7:50	trimes.
Amèrica i Filipines	8:50	
Unió postal	25	

La Veu de Catalunya

10 cèntims

REDACCIÓ I IMPREMTA

Carrer de Perlandina, 7, 9 i 11

(Prop de la Plaça dels Àngels)

Telèfon núm. 5329 A

ADMINISTRACIÓ

Escudellers, 10 bis; entresol

Telèfon 184 A

Anuncis, esquestes, comunicats
i reclams a preus de tarifa.

Anv XXXIV - N.º 8.609

Barcelona: Diumenge, 6 de gener de 1924

Edició del matí

En Josep Romeu i Calmet

vidu de Na Lluïsa Atmetlla

ha mort a l'edat de 41 anys
confortat amb els Auxilis Espirituals
(A. C. S.)

Els seus afegits fills Mercè, Carm i Josep, germans, mare política Antònia Ferrer, germà i germanes polítiques, família tota i les raons socials Josep Romeu i Rodó i Romeu, preguen als amics i coneguts que encomanin a Déu l'ànima del finit i assisteixin a l'enterrament que s'efectuarà avui, diumenge, dia 6, a les onze del matí.

Surt un tren de l'estació de Magòria a dos quarts de nou del matí.

Piera, 6 de gener de 1924

No es convidà particularment

AGRICULTORS

Capses de luxe

per a bodes i bateigs. Antiga Casa BARGUES, carrer de Sant Pau, 38.

A l'Acadèmia de Taquígrafia de Barcelona, corporació professional de taquígrafs, el dia 8 de l'actual s'inaugurarà un nou curs d'aquest art tan útil, les classes del qual es donaran els dimarts, dijous i dissabtes, de vuit a nou de la vetlla.

Les inscripcions poden fer-se a la secretaria de l'esmentada entitat, Palau, 4, entresol, tots els dies fèrers, de les set a les nou de la nit.

La nit d'abans d'ahir, en el ràpid arribada de Madrid, amb l'objecte de posar a punt la Intendencia Militar d'aquesta regió, l'intendent de divisió don Frederic Bermejo i Villanueva.

Acaba de constituir-se en aquesta capital una Federació Catalana d'Estudiants Catòlics que té com a objectiu defensar els interessos professionals de la classe escolar, i al mateix temps confessar la religió catòlica per tot arreu i en tots els actes.

A un pla d'una casa del carrer de Robador es ballarà la mestressa Rosalia Andilla Pujol, de 60 anys i la relligenda, Josepa Huguet, de 23. La primera en va sortir amb confusions al cap i la segona amb gresolons a la cama.

Al dispensari de la Casa Consistorial fou curat el noi Francesc Dorda Sarnajent, de 13 anys, per presentar símptomes d'intoxicació, a causa, segons diu ell, d'haver ingerit unes pastilles per a curar la tos.

A un magatzem de gèneres de punt del carrer de Sepúlveda, Josep Fervet Estadella, de 11 anys, va caure d'una escales de ma i se'n trencà la columna inferior de l'humeral dret.

Treballant al port del Metropolità del carrer de Vilanova, Daniel Grotau Huelva, de 38 anys, es causà ferida per esquiu de l'index de la mà esquerra.

Davant l'estació de Magòria, un gos mossegà la nena Isabel Raja Martínez, de 7 anys, i la causà ferides a la cuixa dreta.

Al carrer d'Alibey, un gos mossegà el noi Josep Gorgas Garcia, de 10 anys fent-li escoracions a la cuixa esquerra.

Al carrer de Còrsega, cantonada a la riera de Magòria, un gos mossegà el noi Josep Llanas Gómez, de tres anys, causant-li erosions a la mà dreta.

Al carrer d'Orgell un gos mossegà a Ramon Ferré Badia, de 33 anys, ocasionant-li ferida contusa a la cuixa dreta.

Havent estat aprovats els seus Estatuts ha quedat constituïda la «Associació d'Empreses de Transport de Passatgers en automòbil, nomenant-se la següent Junta Directiva:

President, Pere Portabella, representant de la Pireneica Pallaresa, S. A.; Vis-president, Josep Quiralt, de la Hispania Igualadina, S. A.; Tresorer, Magí Roca, de la Catalana (Artes de Segre); Vocals: J. Balaguer, de Ribot Font i Artigas, S. A. (Palafreugell) i C. Calvet (Canuto, de La Muntanyesa (Caldes de Montbui) i Secretari, Frederic Cull.

Aquesta Junta en la seva primera reunió tractà de diversos projectes, els quals anirà posant en pràctica amb benefici dels associats. Va nomenar una comissió per a l'estudi de la Mutuallitat preveïda en els Estatuts, i resolgué que es consideressin socis fundadors els que actualment ho són i aquells que ingressin abans del 15 de febrer pròxim, des de la qual data serà augmentada la quota d'entrada.

Per les impressions que tenim recollides, promet ésser un veritable festeig l'obertura del curs de 1923-1924 de l'Acadèmia de Jurisprudència i Legislació, d'aquesta ciutat, la qual tindrà lloc demà, a la sala de sessions de l'Ateneu Barcelonès, a dos quarts de set del capvespre, dissortant el seu president l'Il·lustre Jurisconsult doctor Oriol Anguera de Sojo, sobre «El fonament racional del Dret Català».

L'Agrupació Fotogràfica de Catalunya té acompanyada per a demà, diumenge, a les vuit de la vetlla, en el seu estatge social, Aribau, 21, entresol esquerra, l'obertura de la primera Exposició de Fotografies, i per tant té a bé invitar tots els seus associats i amants de la fotografia.

Homes de velleït de l'Exposició: Tots els dies fèrers, de set a nou i de deu a dotze de la vetlla. Dies festius, de deu a una del matí i de les quatre de la tarda a les nou de la nit.

Seguint el costum iniciat l'any passat, el «Rotary Club» de Barcelona, ha portat als Ateneus de Sant Joan de Déu i de Sant Rafael, en ocasió de la Diada dels Reis, un automòbil ple de robes i joguines per als pobres nens asilats.

El «Rotary Club» estava representat per una comissió formada pel doctor

per a bodes i bateigs. Antiga Casa BARGUES, carrer de Sant Pau, 38.

Casanova, el senyor Calleja i el senyor Carandini, membres de la Junta de l'Esmentat Club. Les religioses i religiosos d'ambdós asils rebieren amb gran afecte els donats, expressant-los llur agraïment.

Va fer la seva presentació en el Real Circol Artístic, el campió de billar, En Domènec Murtra.

Inusitada concurrencia de billaristes admirava les exhibicions que despataven vivíssim interès entre els qui comentaven les jugades.

La vetllada, la qual resultà agradable per les moltes variades combinacions de l'esmentat campió, obliguen a felicitar-lo xardorosement, sortint gratament impressionats de l'esmentada força interessant sessió.

Relació dels objectes trobats i dipositats en la Majoridoma Municipal:

Una bossa de pell, contenint algunes eines, pròpies per a mecànics; una clau, un claver, amb dues claus; una arxada, trencada, segons sembla, d'or, amb puntes de diamant; un claver amb dues claus; un claver amb una clau i un claver; un claver, amb dues claus i tres clavetes; una bossa de roba, color beige, contenint un didal i altres objectes; una bossa de cuir, contenint metalls; un moneder de pell, color fosc, contenint un moneder i metalls; una funda i dues capotes de lona, amb miradors de mica, segons sembla, per a automòbil; un moneder de pell negra, contenint un taló de la Loteria Nacional, una arxada, una clau i altres objectes; uns imperdents de metall d'aurat, per a senyora; un parell de sobates negres, per a senyora; una clau i un claver, il·lustrat amb uns tros de cordill, un «claver»; un claver amb tres claus petites; un coll de pell, color marró, per a senyora; una clau; un claver amb dues clavetes i un «claver»; un guant de pell, color marró, per a home; un moneder de pell, color fosc, contenint una rosari de metall i metalls; una muba de llana negra, per a senyora.

La Reial Acadèmia de Medicina i Cirurgia, en la seva sessió extraordinària, nomenà acadèmic electe el doctor En Francesc Pons i Freixa.

Hem rebut del regidor senyor Cera, dos bous de Nadal, per a repartir entre persones necessitades.

El pintor Joaquim Mir s'ha ofert generosament per a pintar la capella de Nostra Dona de Montserrat, construïda recentment a Vilafranca del Penedès.

S'ha interposat recurs de casació davant del Tribunal Suprem contra la sentència dictada condemnant a vuit anys de presidi correccional a Josep Gómez, individu del Sometent.

Ha arribat de Madrid el tinent coronel d'Estat Major En Marian de Rivera, ajudant del marquès d'Estella.

El pintor Joaquim Mir s'ha ofert generosament per a pintar la capella de Nostra Dona de Montserrat, construïda recentment a Vilafranca del Penedès.

S'ha interposat recurs de casació davant del Tribunal Suprem contra la sentència dictada condemnant a vuit anys de presidi correccional a Josep Gómez, individu del Sometent.

Ha arribat de Madrid el tinent coronel d'Estat Major En Marian de Rivera, ajudant del marquès d'Estella.

El pintor Joaquim Mir s'ha ofert generosament per a pintar la capella de Nostra Dona de Montserrat, construïda recentment a Vilafranca del Penedès.

S'ha interposat recurs de casació davant del Tribunal Suprem contra la sentència dictada condemnant a vuit anys de presidi correccional a Josep Gómez, individu del Sometent.

Ha arribat de Madrid el tinent coronel d'Estat Major En Marian de Rivera, ajudant del marquès d'Estella.

El pintor Joaquim Mir s'ha ofert generosament per a pintar la capella de Nostra Dona de Montserrat, construïda recentment a Vilafranca del Penedès.

S'ha interposat recurs de casació davant del Tribunal Suprem contra la sentència dictada condemnant a vuit anys de presidi correccional a Josep Gómez, individu del Sometent.

Ha arribat de Madrid el tinent coronel d'Estat Major En Marian de Rivera, ajudant del marquès d'Estella.

El pintor Joaquim Mir s'ha ofert generosament per a pintar la capella de Nostra Dona de Montserrat, construïda recentment a Vilafranca del Penedès.

S'ha interposat recurs de casació davant del Tribunal Suprem contra la sentència dictada condemnant a vuit anys de presidi correccional a Josep Gómez, individu del Sometent.

Ha arribat de Madrid el tinent coronel d'Estat Major En Marian de Rivera, ajudant del marquès d'Estella.

El pintor Joaquim Mir s'ha ofert generosament per a pintar la capella de Nostra Dona de Montserrat, construïda recentment a Vilafranca del Penedès.

S'ha interposat recurs de casació davant del Tribunal Suprem contra la sentència dictada condemnant a vuit anys de presidi correccional a Josep Gómez, individu del Sometent.

Ha arribat de Madrid el tinent coronel d'Estat Major En Marian de Rivera, ajudant del marquès d'Estella.

El pintor Joaquim Mir s'ha ofert generosament per a pintar la capella de Nostra Dona de Montserrat, construïda recentment a Vilafranca del Penedès.

S'ha interposat recurs de casació davant del Tribunal Suprem contra la sentència dictada condemnant a vuit anys de presidi correccional a Josep Gómez, individu del Sometent.

Ha arribat de Madrid el tinent coronel d'Estat Major En Marian de Rivera, ajudant del marquès d'Estella.

Cristalleria, Pisa i Porcellana

Presents

per a

REIS

Vaixelles i Jocs de cafè-joguina

Vendes a l'engròs i detall

6 - Ronda de la Universitat - 6

Banca Marsans, S. A.

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Catalunya, 2-4

BARCELONA

Direcció telefònica: **MARSANSBANK**

Apartat de Gorrrens núm. 1: **4530 A**

Telèfons números: **4531 A**

4532 A

"BELLA TERRA"

REVISTA GRAFICA MENSUAL

NÚMERO EXTRAORDINARI

60 PÀGINES DE GRAN FORMAT

PORTADA TRICROMADA

AL PREU MATEIX DE 250 PESSETES

COL·LABORACIÓ DELS MILLORS ESCRITORS I ARTISTES

PROP DE CENT CINQUANTA GRAVATS

Redacció i Administració: Carrer del Pi, 13, primer, primera. - Barcelona

Panyeria i Novetats

Voltà i Alavedra

Participen a la seva distingida clientela i amitats en general, que des d'avui quedaran instal·lats el despatx i magatzem per a les vendes al MAJOR i DETALL en el nou local.

Via Layetana, 59 (abans Bilbao)

ELS BANQUERS

ELS COMERCIANTS

ELS HOMES DE CARRERA

ELS INDUSTRIALS

L'HOMME ADMINISTRATIU

LA DONA ENDREÇADA

ELS COMEDIANTS

ELS EMPRESARIS

HAN D'ADQUIRIR EL

DIETARI CATALÀ

(MARCA SANT JORDI)

PUBLICAT PER LA

EDITORIAL CATALANA

i En Salvador Bonavia

PREUS:

Un dia en plana, 350 ptes.

Dos dies en plana, 750 "

LOCALS

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona. - Dia 5 de gener de 1924.

Hores d'observació: A les set, a les tretze i a les divuit.

Baròmetre a 0° al nivell de la mar: 763,5, 764,0, 764,2.

Termòmetre sec: 62, 101, 92.

Termòmetre humit: 45, 82, 77.

Humitat (centèsimes de saturació): 75, 75, 80.

Direcció del vent: NNE, SE. Calma.

Velocitat del vent en metres per segon: 4, 5, 0.

Estat del cel: Quasi seré. Q. tapat.

Class. de núvols: C.Nb., Fr.K.Nb., Fr.Cs.

Temperatures extremes a l'ombra: màxima, 11°; mínima, 4°; mínima prop del sol: 21°.

Oscil·lació termométrica: 69°.

Temperatura mitja: 83°.

Precipitació aigua, des de les set del matí del dia anterior a les set del dia de la data: 0,0 mm.

Recorregut del vent en igual període: 43 km.

Observacions particulars: No cap.

El director, E. Alcoba.

Jalea Madroño cura restrenyiment.

A la plaça del Teatre, prop del carrer de l'Arc del Teatre, el guàrdia urba observà que hi havia un sidecar abandonat, i avisà al seu propietari Salvador Hortola, de 34 anys, maric, que restava denunciat per tal manament. El Salvador es desféu en impropis i amenaces contra el dit guàrdia, movent un gran escàndol.

per a bodes i bateigs. Antiga Casa BARGUES, carrer de Sant Pau, 38.

Casanova, el senyor Calleja i el senyor Carandini, membres de la Junta de l'Esmentat Club. Les religioses i religiosos d'ambdós asils rebieren amb gran afecte els donats, expressant-los llur agraïment.

Va fer la seva presentació en el Real Circol Artístic, el campió de billar, En Domènec Murtra.

Inusitada concurrencia de billaristes admirava les exhibicions que despataven vivíssim interès entre els qui comentaven les jugades.

La vetllada, la qual resultà agradable per les moltes variades combinacions de l'esmentat campió, obliguen a felicitar-lo xardorosement, sortint gratament impressionats de l'esmentada força interessant sessió.

Relació dels objectes trobats i dipositats en la Majoridoma Municipal:

Una bossa de pell, contenint algunes eines, pròpies per a mecànics; una clau, un claver, amb dues claus; una arxada, trencada, segons sembla, d'or, amb puntes de diamant; un claver amb dues claus; un claver amb una clau i un claver; un claver, amb dues claus i tres clavetes; una bossa de roba, color beige, contenint un didal i altres objectes; una bossa de cuir, contenint metalls; un moneder de pell, color fosc, contenint un moneder i metalls; una funda i dues capotes de lona, amb miradors de mica, segons sembla, per a automòbil; un moneder de pell negra, contenint un taló de la Loteria Nacional, una arxada, una clau i altres objectes; uns imperdents de metall d'aurat, per a senyora; un parell de sobates negres, per a senyora; una clau i un claver, il·lustrat amb uns tros de cordill, un «claver»; un claver amb tres claus petites; un coll de pell, color marró, per a senyora; una clau; un claver amb dues clavetes i un «claver»; un guant de pell, color marró, per a home; un moneder de pell, color fosc, contenint una rosari de metall i metalls; una muba de llana negra, per a senyora.

La Reial Acadèmia de Medicina i Cirurgia, en la seva sessió extraordinària, nomenà acadèmic electe el doctor En Francesc Pons i Freixa.

Hem rebut del regidor senyor Cera, dos bous de Nadal, per a repartir entre persones necessitades.

El pintor Joaquim Mir s'ha ofert generosament per a pintar la capella de Nostra Dona de Montserrat, construïda recentment a Vilafranca del Penedès.

S'ha interposat recurs de casació davant del Tribunal Suprem contra la sentència dictada condemnant a vuit anys de presidi correccional a Josep Gómez, individu del Sometent.

Ha arribat de Madrid el tinent coronel d'Estat Major En Marian de Rivera, ajudant del marquès d'Estella.

El pintor Joaquim Mir s'ha ofert generosament per a pintar la capella de Nostra Dona de Montserrat, construïda recentment a Vilafranca del Penedès.

S'ha interposat recurs de casació davant del Tribunal Suprem contra la sentència dictada condemnant a vuit anys de presidi correccional a Josep Gómez, individu del Sometent.

Ha arribat de Madrid el tinent coronel d'Estat Major En Marian de Rivera, ajudant del marquès d'Estella.

El pintor Joaquim Mir s'ha ofert generosament per a pintar la capella de Nostra Dona de Montserrat, construïda recentment a Vilafranca del Penedès.

S'ha interposat recurs de casació davant del Tribunal Suprem contra la sentència dictada condemnant a vuit anys de presidi correccional a Josep Gómez, individu del Sometent.

Ha arribat de Madrid el tinent coronel d'Estat Major En Marian de Rivera, ajudant del marquès d'Estella.

El pintor Joaquim Mir s'ha ofert generosament per a pintar la capella de Nostra Dona de Montserrat, construïda recentment a Vilafranca del Penedès.

S'ha interposat recurs de casació davant del Tribunal Suprem contra la sentència dictada condemnant a vuit anys de presidi correccional a Josep Gómez, individu del Sometent.

Ha arribat de Madrid el tinent coronel d'Estat Major En Marian de Rivera, ajudant del marquès d'Estella.

El pintor Joaquim Mir s'ha ofert generosament per a pintar la capella de Nostra Dona de Montserrat, construïda recentment a Vilafranca del Penedès.

S'ha interposat recurs de casació davant del Tribunal Suprem contra la sentència dictada condemnant a vuit anys de presidi correccional a Josep Gómez, individu del Sometent.

Ha arribat de Madrid el tinent coronel d'Estat Major En Marian de Rivera, ajudant del marquès d'Estella.

El pintor Joaquim Mir s'ha ofert generosament per a pintar la capella de Nostra Dona de Montserrat, construïda recentment a Vilafranca del Penedès.

S'ha interposat recurs de casació davant del Tribunal Suprem contra la sentència dictada condemnant a vuit anys de presidi correccional a Josep Gómez, individu del Sometent.

Ha arribat de Madrid el tinent coronel d'Estat Major En Marian de Rivera, ajudant del marquès d'Estella.

El pintor Joaquim Mir s'ha ofert generosament per a pintar la capella de Nostra Dona de Montserrat, construïda recentment a Vilafranca del Penedès.

S'ha interposat recurs de casació davant del Tribunal Suprem contra la sentència dictada condemnant a vuit anys de presidi correccional a Josep Gómez, individu del Sometent.

Ha arribat de Madrid el tinent coronel d'Estat Major En Marian de Rivera, ajudant del marquès d'Estella.

El pintor Joaquim Mir s'ha ofert generosament per a pintar la capella de Nostra Dona de Montserrat, construïda recentment a Vilafranca del Penedès.

per a bodes i bateigs. Antiga Casa BARGUES, carrer de Sant Pau, 38.

Casanova, el senyor Calleja i el senyor Carandini, membres de la Junta de l'Esmentat Club. Les religioses i religiosos d'ambdós asils rebieren amb gran afecte els donats, expressant-los llur agraïment.

Va fer la seva presentació en el Real Circol Artístic, el campió de billar, En Domènec Murtra.

Inusitada concurrencia de billaristes admirava les exhibicions que despataven vivíssim interès entre els qui comentaven les jugades.

La vetllada, la qual resultà agradable per les moltes variades combinacions de l'esmentat campió, obliguen a felicitar-lo xardorosement, sortint gratament impressionats de l'esmentada força interessant sessió.

Relació dels objectes trobats i dipositats en la Majoridoma Municipal:

Una bossa de pell, contenint algunes eines, pròpies per a mecànics; una clau, un claver, amb dues claus; una arxada, trencada, segons sembla, d'or, amb puntes de diamant; un claver amb dues claus; un claver amb una clau i un claver; un claver, amb dues claus i tres clavetes; una bossa de roba, color beige, contenint un didal i altres objectes; una bossa de cuir, contenint metalls; un moneder de pell, color fosc, contenint un moneder i metalls; una funda i dues capotes de lona, amb miradors de mica, segons sembla, per a automòbil; un moneder de pell negra, contenint un taló de la Loteria Nacional, una arxada, una clau i altres objectes; uns imperdents de metall d'aurat, per a senyora; un parell de sobates negres, per a senyora; una clau i un claver, il·lustrat amb uns tros de cordill, un «claver»; un claver amb tres claus petites; un coll de pell, color marró, per a senyora; una clau; un claver amb dues clavetes i un «claver»; un guant de pell, color marró, per a home; un moneder de pell, color fosc, contenint una rosari de metall i metalls; una muba de llana negra, per a senyora.

La Reial Acadèmia de Medicina i Cirurgia, en la seva sessió extraordinària, nomenà acadèmic electe el doctor En Francesc Pons i Freixa.

Hem rebut del regidor senyor Cera, dos bous de Nadal, per a repartir entre persones necessitades.

El pintor Joaquim Mir s'ha ofert generosament per a pintar la capella de Nostra Dona de Montserrat, construïda recentment a Vilafranca del Penedès.

S'ha interposat recurs de casació davant del Tribunal Suprem contra la sentència dictada condemnant a vuit anys de presidi correccional a Josep Gómez, individu del Sometent.

Ha arribat de Madrid el tinent coronel d'Estat Major En Marian de Rivera, ajudant del marquès d'Estella.

El pintor Joaquim Mir s'ha ofert generosament per a pintar la capella de Nostra Dona de Montserrat, construïda recentment a Vilafranca del Penedès.

S'ha interposat recurs de casació davant del Tribunal Suprem contra la sentència dictada condemnant a vuit anys de presidi correccional a Josep Gómez, individu del Sometent.

Ha arribat de Madrid el tinent coronel d'Estat Major En Marian de Rivera, ajudant del marquès d'Estella.

El pintor Joaquim Mir s'ha ofert generosament per a pintar la capella de Nostra Dona de Montserrat, construïda recentment a Vilafranca del Penedès.

S'ha interposat recurs de casació davant del Tribunal Suprem contra la sentència dictada condemnant a vuit anys de presidi correccional a Josep Gómez, individu del Sometent.

Ha arribat de Madrid el tinent coronel d'Estat Major En Marian de Rivera, ajudant del marquès d'Estella.

El pintor Joaquim Mir s'ha ofert generosament per a pintar la capella de Nostra Dona de Montserrat, construïda recentment a Vilafranca del Penedès.

S'ha interposat recurs de casació davant del Tribunal Suprem contra la sentència dictada condemnant a vuit anys de presidi correccional a Josep Gómez, individu del Sometent.

Ha arribat de Madrid el tinent coronel d'Estat Major En Marian de Rivera, ajudant del marquès d'Estella.

El pintor Joaquim Mir s'ha ofert generosament per a pintar la capella de Nostra Dona de Montserrat, construïda recentment a Vilafranca del Penedès.

S'ha interposat recurs de casació davant del Tribunal Suprem contra la sentència dictada condemnant a vuit anys de presidi correccional a Josep Gómez, individu del Sometent.

Ha arribat de Madrid el tinent coronel d'Estat Major En Marian de Rivera, ajudant del marquès d'Estella.

El pintor Joaquim Mir s'ha ofert generosament per a pintar la capella de Nostra Dona de Montserrat, construïda recentment a Vilafranca del Penedès.

S'ha interposat recurs de casació davant del Tribunal Suprem contra la sentència dictada condemnant a vuit anys de presidi correccional a Josep Gómez, individu del Sometent.

Ha arribat de Madrid el tinent coronel d'Estat Major En Marian de Rivera, ajudant del marquès d'Estella.

El pintor Joaquim Mir s'ha ofert generosament per a pintar la capella de Nostra Dona de Montserrat, construïda recentment a Vilafranca del Penedès.

S'ha interposat recurs de casació davant del Tribunal Suprem contra la sentència dictada condemnant a vuit anys de presidi correccional a Josep Gómez, individu del Sometent.

Ha arribat de Madrid el tinent coronel d'Estat Major En Marian de Rivera, ajudant del marquès d'Estella.

Generalitat

EL SENYOR ESTAPÉ

Ahir al matí, el president accidental de la Mancomunitat, senyor Estapé, va presidir la reunió del Consell Permanent, i més tard va anar al despatx presidencial, on ha rebut la visita del capità general de Catalunya, senyor Barrera.

En sortir aquest, el senyor Estapé l'ha acompanyat afectuosament fins a la porta que dona al pati dels tarongers, i tot seguit ha conversat amb els periodistes que es trobaven al saló de la secretaria.

El senyor Estapé ha dit que la visita del senyor Barrera era la de correspondència que ell va fer-li a la Capitania, i que havia estat molt cordial, afegint que, en anar a saludar al capità general, havia expressat la seva satisfacció per l'alliberament d'alguns presos, interessant-se perquè fos complet, o sigui que fossin posats en llibertat els que encara són a la presó.

Pel que toca al senyor Barrera, va manifestar que té promès estudiar aquestes coses personalment, i que es troba ben impressionat per tot el que significa anar a solucions de concòrdia.

Quan l'entrevista que el senyor Estapé tingué amb el governador civil, i que un company ha retret, ha manifestat que no s'havien tractat assumptes secrets, tal com ha volgut endevinar algun periodista. Parlant-se d'ideals polítics, el senyor Estapé va manifestar que no era separatista, i va manifestar-ho, perquè mai ho ha estat, ni ara ni abans.

El que el senyor Lloreda va creure que havia de referir en donar compte de la entrevista, deu referir-se, segurament, a un canvi d'impressions sobre la vida interna de la Mancomunitat, canvi d'impressions que no és noticable perquè no té interès públic.

Referint-se a les reunions celebrades pel Consell Permanent, va dir que no s'havia tractat d'altres assumptes que els anats a la nota oficial publicada a la premsa, i que bona part de les deliberacions havien estat dedicades a l'estudi dels pressupostos, els quals, havent-se d'adaptar a noves normes, ofereixen un estudi més detingut que abans.

Contestant a preguntes d'un company, va dir que no podia assenyalar el dia de retorn del president efectiu Creu, però, que el senyor Puig i Cadafalch no es farà esperar gaire. Té notícies que no ha anat a Alemanya, i sospita que es trobarà a Barcelona passant Reis. To — ha afegit — la visita que es troba a Barcelona, car té molt de treball, encara que, havent canviat les circumstàncies, no li donarem pressa. De no haver canviat les coses, el senyor Puig ja seria a Barcelona.

Va dir que d'un poble de Catalunya, havien estat sol·licitats els serveis de la Mancomunitat, per haver-se declarat una epidèmia que té bona part dels habitants a lili, i que s'ha pres l'acord de trametre-hi metges i portar-hi aparells — per tal de fer els corresponents anàlisis de sang i de les aïgues, i buscar el remei corresponent.

DESPATX DEL CONSELL

Despatx de les Seccions en la reunió del Consell Permanent dels dies 4 i 5 de gener de 1924.

Carreteres, camins i ponts. Continuació dels treballs en les obres que es realitzen per administració.

Obres hidroelèctriques.

Aprovació del projecte d'abastiment d'aigües potables al poble de Llívia, formulat per la Secció tècnica del Servei.

Beneficència i Sanitat. Tràmit d'expedients administratius de la Secció.

Agricultura.

Treballs de les Seccions de Terra Campa, Viticultura i Enologia, Acció Social Agrària, Institut de Mecànica Aplicada Agrícola, Laboratori de Patologia vegetal, i Laboratori de Patologia animal.

COMISSIO PROVINCIAL

La Comissió Provincial ha despatxat els següents assumptes de la Secció de Comptes Municipals:

Dictàmens proposant l'aprovació i tancament dels comptes municipals de: Castellbisbal, corresponents a l'any 1917.

Castellbisbal, corresponents a l'any 1919-1920.

Castellbisbal, corresponents a l'any 1919-1920.

Castellbisbal, corresponents a l'any 1920-1921.

Campins, corresponents a l'any 1919-1920.

Olesa de Montserrat, Sant Celoni i Vilad de Guàrdia, corresponents a l'any 1921-1922.

L'ARBITRI SOBRE AUTOMOBILS

Durant els mesos d'abril a desembre de 1923, la receptació d'aquest arbitri, va produir 531.040 pessetes. En igual període de l'any 1923, va pujar a 765.314'43 pessetes. L'augment durant els esmentats mesos és, doncs, de 254.274'37 pessetes.

EPIDEMIA

Informat el Servei de Sanitat de l'existència d'una epidèmia de febre tifòide, en el poble de Sant Julià de Vilatorrada, ha disposat la Junta de Sanitat de la Mancomunitat, a Barcelona, a fi de posar en pràctica totes les mesures necessàries per a combatre i detenir aquell flagel·lant epidèmic.

Tribunals

ASSENYALAMENTS PER AL DIA 7

AUDIENCIA TERRITORIAL

Sala primera
Sabadell. Menor quantia. Societat Poma Valls contra Valentí Parich.
Girona. Comitat. Dolores Barrios contra Antoni Salicrú.

AUDIENCIA PROVINCIAL

Secció primera
Drassanes. Jurt contra Ricard Edo.
Secció segona
Terrassa i Oest. Dos orals per furt i robatori.

Secció tercera

Sanja. Comitat. Josep Piqué contra Josep Puig.
Secció quarta
Gual. Parricidi. Processat Garcia Rosendo.

LA MARCA QUE S'HA IMPOSAT

AGENCIA STUDEBAKER
València, 295

venem cotxes d'ocasió de diferents marques: Buick, Elmore, Ford, Hispano, etc., oberts i tancats; procedents de canvis per

Studebaker

LA MARCA QUE S'HA IMPOSAT

AGENCIA STUDEBAKER

València, 295

venem cotxes d'ocasió de diferents marques: Buick, Elmore, Ford, Hispano, etc., oberts i tancats; procedents de canvis per

Studebaker

LA MARCA QUE S'HA IMPOSAT

AGENCIA STUDEBAKER

València, 295

Societat

GRANOLLERS I BARCELONA. Dos orals per injúries i lesions.

TRIBUNAL INDUSTRIAL

Per a demà s'han fet els següents assenyalaments:

Antejudici a les deu

Número 1.567; per reclamació de salari de l'obra Antoni Gaudí contra el patró S. A. Gran Metropolita.

Número 1.568; per reclamació de salari de l'obra Ramon Casas i altres contra el patró Enric Moch i Genar de la Riba.

Número 1.569; per reclamació de salari de l'obra Jaume Grau contra el patró Manuel Alvarado.

Judicis a les onze

Núm. 1.570; per reclamació de salari de l'obra Vicenç Miquel contra el patró Baldozer Domènec. Jurats: patrons, Montoya, Ferrer i Bana; obrers, Andreu, Mire i Rodríguez.

A un quart de dotze

Núm. 1.571; per reclamació de salari de l'obra Vicenç Miquel contra el patró Josep Codina. Jurats: patrons, Carbonell, Moreno i Vilà; obrers, Llorens, Caballer B. i Besquet.

A dos quarts de dotze

Núm. 1.572; per reclamació de salari de l'obra Vicenç Miquel contra el patró G. de Andorra. Jurats: patrons, Bana, Casas i Andorra; obrers, Llorens, Caballer B. i Besquet.

A tres quarts de dotze

Núm. 1.573; per accident del treball de l'obra Vicenç Miquel contra el patró Antoni Vilas i La Preservadora. Jurats: patrons, Vilas, Mesquida i Montero; obrers, Galland, Canut i Asencio.

DELS JUTJATS

Ha estat detingut Ramon Revollós, que estava reclamant pel jutjat de la Universitat per un delicte d'estafa.

Joan Soler ha denunciat dos xofers que es presentaven a casa seva a pagar una factura de 45 pessetes, i aprofitant un moment de distracció del Soler, s'apoderaren de la seva americana, que contenia 530 pessetes.

Joan Martín ha denunciat que entraren lladres a casa seva, Granvia Layetana, forçant la porta i emportant-se'n una partida de teixits.

Una nota de vida alegre ha denunciat que feu remessa de deu pessetes al fill del propietari d'un cató per tal que li donés un gram de cocaïna — i com que no la hi donà, la nota està malalta de no poder donar-se injeccions.

Gran Teatre del Liceu

"Marianela"

Hem vist amb gust la represa, en el nostre Gran Teatre del Liceu, de l'òpera "Marianela", del conegut i notable compositor català, el mestre Jaume Lloreda.

Es de raó i de llei que aquesta obra resti integrada en el repertori del nostre primer teatre líric, i com aquesta, voldríem que, a no trigar gaires anys, fossin moltes les obres d'autors catalans dignes de restar-hi.

Amb molt de gust hem escoltat i aplaudit novament "Marianela", ja que és potser en aquesta obra allà on el mestre Pahissa ha demostrat una major solidesa tècnica i un més complet domini del seu "mètier", i això molt especialment en la manera d'èsser tractada l'orquestra, evidentment superior a la manera com són tractades les veus.

El mestre Pahissa, traint el seu evident talent de músic i d'artista refinat, ha volgut, en "Marianela", fer una obra que arribés i plagués al gran públic d'aquí i d'arreu, i així trobem en l'obra, entre moments de plena personalitat llargs fragments de força personalitat italiana; i altres gosiari dir meyerberians, als quals moments al gust de la tradició òpera espanyola i, com no podia menys, de succeir, no es descuidava de posar-hi la tonada popular catalana. Es veu de seguida que en Pahissa no ha estat en aquesta ocasió mogut per un gran ideal i que no ha volgut fer una obra forta i transcendental.

Es perdona això, davant la necessitat absoluta que té un autor d'obrir-se pas mentre no sigui aquest el canvi definitiu que empenyi el mestre Pahissa. Amb segons quins no podríem ésser exigents, amb en Pahissa ho podem ésser i ho podem ésser. En Pahissa ha de donar-nos una obra forta i personal, amb estil propi i sentida profundament, sent-se pensar en les multituds, amb la seva ànima d'artista català. Els assumptes en el nostre llegendar i en la nostra història hi són abundosos i magnífics i els nostres poetes de bona gana col·laborarien amb ell amb l'esperit de contribuir a la creació d'un teatre líric nacional. Una obra així, ben pensada i meditada, i treballada amb passió i amor, podria ésser pel mestre Pahissa el motiu d'una consagració definitiva.

"Marianela" ha obtingut aquesta vegada una interpretació excel·lent. Tots els artistes estaven admirablement posseïts de l'obra i la cantaven amb entusiasme.

La senyora Campiña-Alvarez, sabé, en tots moments, donar una gran emoció al seu tràgic paper de "Marianela", que cantà molt bé.

En Palet, el nostre eminent tenor, cantà impecablement el paper de

"Pablo" i es mostrà un veritable artista en la manera de viure i interpretar el personatge de Pérez Galdós. Ambdós es feren aplaudir diverses vegades com així mateix la senyoreta Velázquez, la qual estigué sempre justa i encantada en la seva part de "Marianela". Era aquesta l'única artista que restava ara del grup dels qui estrenaren l'obra en l'anterior temporada. Molt bé i mereixedors d'elogi els senyors Damiani, en "Teodoro", i Torres de Luna, en el "Patriarca", com així mateix els restants, senyoreta Zuanardi i senyor Parau.

Els cors i el cos de ball, molt discrets i destacant-se en aquest, de faiso especial, la primera ballarina senyoreta Teresa Boronat, l'agilitat i la gràcia de la qual poden envejar moltes dansarines de renom.

Dirigi i concertà l'obra, aconseguint un magnífic conjunt, el propi mestre Pahissa, el qual fou extraordinàriament aplaudit i aclamat en tots els actes i manifestant una gran habilitat en dirigir la representació.

La "mise en scène", sota la direcció del conegut periodista en Rafael Motagas, molt cuidada. — J. LL.

De Societat

Dilluns s'efectuà un Salt (Girona), les noces del nostre company Lluís Fontané, amb la simpàtica senyoreta Rosaura Verdager.

Els destitgim un sens fi de felicitats en llur nou estat.

La festa dels Sants Reis, celebrada ahir dies, entre altres, la marquesa de Castille-Torres, marquesa de Puerto Nuevo, comte de Maceda, i senyors de Canal, Bacardí, Rovellat, Borràs de Palau, Ribas de Rosés, etc.

A tots moltes felicitats.

Com anys anteriors, a la nit, a l'Hotel Ritz, tindrà lloc el ball a benefici de l'Hospital de la Creu Roja Espanyola.

La Junta organitzadora treballa sense descans per al millor èxit. La formen la comtessa de la Vall de Canet, presidenta; marqueses de Palmatella, vídua Villamediana i Hija de Alaya; comtesses de Figols, vídua Llar i Calat, senyores de Vidal de Rocamora, Garriga de Conde, Llorach de Morcader, Berenguer vídua Cirana, Lluaradó de Ferrer-Vidal, Rocamora de Huelin.

Sortí cap a Madrid En Pere Casas-Albarca.

De Palma de Mallorca a retornat la marquesa d'Hijos de Alaya i fill.

El comte de Lavern surt cap a la Cort.

Es traslladà de Londres a París la marquesa de Retés.

Seguixen veient-se molt concorregut el Gran Teatre del Liceu.

Per al pròxim dijous, l'empresa anuncia la represa de "Parisfoll", interpretat per excel·lents artistes alemanys. Aquestes representacions són esperades amb interès pel nostre públic.

Sortí cap a Madrid En Pere Casas-Albarca.

De Palma de Mallorca a retornat la marquesa d'Hijos de Alaya i fill.

El comte de Lavern surt cap a la Cort.

Es traslladà de Londres a París la marquesa de Retés.

Seguixen veient-se molt concorregut el Gran Teatre del Liceu.

Per al pròxim dijous, l'empresa anuncia la represa de "Parisfoll", interpretat per excel·lents artistes alemanys. Aquestes representacions són esperades amb interès pel nostre públic.

Obituari

Per avui al matí hi han aconseguit els següents enterraments:

Pasqual Marco Parian, de 84 anys, solter, del carrer Roger de Flor, 37, tercer, al Cementiri del Sud-Oest a les onze.

Antònia Navarro Martínez, de 69 anys, casada, del carrer de Sant Andreu, 152, botiga, al Cementiri de Sant Andreu a les onze.

Artur Pedrerol Dardà, de 53 anys, casat, de la plaça Llatamendi, 34, principal, al Cementiri del Sud-Oest a les deu.

Josep Peralta Mas, de 65 anys, casat, de la plaça de Tetuán, 33, quart, al Cementiri del Sud-Oest a les quatre de deu.

La mort d'un patrici

Enterrament de N'Antoni Daunas

MANIFESTACIO DE DOL

Ahir, a la tarda, es féu l'enterrament del mort patrici, de l'entusiasma company i del millor amic nostre N'Antoni Daunas i Dalmáu, que ha mort gairebé sobtadament, d'un atac de ferituda.

L'acte de l'enterrament va ésser una grandiosa manifestació, en la qual han pres part personalitats eminentes en el nostre camp polític, com és d'aquelles barriades; distingits i acabats fabricants, modestos industrials, humils obrers i un aplac de mainada.

La mort d'un patrici

Enterrament de N'Antoni Daunas

MANIFESTACIO DE DOL

Ahir, a la tarda, es féu l'enterrament del mort patrici, de l'entusiasma company i del millor amic nostre N'Antoni Daunas i Dalmáu, que ha mort gairebé sobtadament, d'un atac de ferituda.

MANIFESTACIO DE DOL

Ahir, a la tarda, es féu l'enterrament del mort patrici, de l'entusiasma company i del millor amic nostre N'Antoni Daunas i Dalmáu, que ha mort gairebé sobtadament, d'un atac de ferituda.

MANIFESTACIO DE DOL

Ahir, a la tarda, es féu l'enterrament del mort patrici, de l'entusiasma company i del millor amic nostre N'Antoni Daunas i Dalmáu, que ha mort gairebé sobtadament, d'un atac de ferituda.

MANIFESTACIO DE DOL

Ahir, a la tarda, es féu l'enterrament del mort patrici, de l'entusiasma company i del millor amic nostre N'Antoni Daunas i Dalmáu, que ha mort gairebé sobtadament, d'un atac de ferituda.

MANIFESTACIO DE DOL

Ahir, a la tarda, es féu l'enterrament del mort patrici, de l'entusiasma company i del millor amic nostre N'Antoni Daunas i Dalmáu, que ha mort gairebé sobtadament, d'un atac de ferituda.

MANIFESTACIO DE DOL

Ahir, a la tarda, es féu l'enterrament del mort patrici, de l'entusiasma company i del millor amic nostre N'Antoni Daunas i Dalmáu, que ha mort gairebé sobtadament, d'un atac de ferituda.

MANIFESTACIO DE DOL

Ahir, a la tarda, es féu l'enterrament del mort patrici, de l'entusiasma company i del millor amic nostre N'Antoni Daunas i Dalmáu, que ha mort gairebé sobtadament, d'un atac de ferituda.

MANIFESTACIO DE DOL

Ahir, a la tarda, es féu l'enterrament del mort patrici, de l'entusiasma company i del millor amic nostre N'Antoni Daunas i Dalmáu, que ha mort gairebé sobtadament, d'un atac de ferituda.

MANIFESTACIO DE DOL

Ahir, a la tarda, es féu l'enterrament del mort patrici, de l'entusiasma company i del millor amic nostre N'Antoni Daunas i Dalmáu, que ha mort gairebé sobtadament, d'un atac de ferituda.

MANIFESTACIO DE DOL

Ahir, a la tarda, es féu l'enterrament del mort patrici, de l'entusiasma company i del millor amic nostre N'Antoni Daunas i Dalmáu, que ha mort gairebé sobtadament, d'un atac de ferituda.

MANIFESTACIO DE DOL

Ahir, a la tarda, es féu l'enterrament del mort patrici, de l'entusiasma company i del millor amic nostre N'Antoni Daunas i Dalmáu, que ha mort gairebé sobtadament, d'un atac de ferituda.

MANIFESTACIO DE DOL

Ahir, a la tarda, es féu l'enterrament del mort patrici, de l'entusiasma company i del millor amic nostre N'Antoni Daunas i Dalmáu, que ha mort gairebé sobtadament, d'un atac de ferituda.

MANIFESTACIO DE DOL

Ahir, a la tarda, es féu l'enterrament del mort patrici, de l'entusiasma company i del millor amic nostre N'Antoni Daunas i Dalmáu, que ha mort gairebé sobtadament, d'un atac de ferituda.

MANIFESTACIO DE DOL

Ahir, a la tarda, es féu l'enterrament del mort patrici, de l'entusiasma company i del millor amic nostre N'Antoni Daunas i Dalmáu, que ha mort gairebé sobtadament, d'un atac de ferituda.

MANIFESTACIO DE DOL

Ahir, a la tarda, es féu l'enterrament del mort patrici, de l'entusiasma company i del millor amic nostre N'Antoni Daunas i Dalmáu, que ha mort gairebé sobtadament, d'un atac de ferituda.

MANIFESTACIO DE DOL

Ahir, a la tarda, es féu l'enterrament del mort patrici, de l'entusiasma company i del millor amic nostre N'Antoni Daunas i Dalmáu, que ha mort gairebé sobtadament, d'un atac de ferituda.

MANIFESTACIO DE DOL

Ahir, a la tarda, es féu l'enterrament del mort patrici, de l'entusiasma company i del millor amic nostre N'Antoni Daunas i Dalmáu, que ha mort gairebé sobtadament, d'un atac de ferituda.

MANIFESTACIO DE DOL

Ahir, a la tarda, es féu l'enterrament del mort patrici, de l'entusiasma company i del millor amic nostre N'Antoni Daunas i Dalmáu, que ha mort gairebé sobtadament, d'un atac de ferituda.

MANIFESTACIO DE DOL

Ahir, a la tarda, es féu l'enterrament del mort patrici, de l'entusiasma company i del millor amic nostre N'Antoni Daunas i Dalmáu, que ha mort gairebé sobtadament, d'un atac de ferituda.

MANIFESTACIO DE DOL

Ahir, a la tarda, es féu l'enterrament del mort patrici, de l'entusiasma company i del millor amic nostre N'Antoni Daunas i Dalmáu, que ha mort gairebé sobtadament, d'un atac de ferituda.

MANIFESTACIO DE DOL

Ahir, a la tarda, es féu l'enterrament del mort patrici, de l'entusiasma company i del millor amic nostre N'Antoni Daunas i Dalmáu, que ha mort gairebé sobtadament, d'un atac de ferituda.

MANIFESTACIO DE DOL

Ahir, a la tarda, es féu l'enterrament del mort patrici, de l'entusiasma company i del millor amic nostre N'Antoni Daunas i Dalmáu, que ha mort gairebé sobtadament, d'un atac de ferituda.

MANIFESTACIO DE DOL

Ahir, a la tarda, es féu l'enterrament del mort patrici, de l'entusiasma company i del millor amic nostre N'Antoni Daunas i Dalmáu, que ha mort gairebé sobtadament, d'un atac de ferituda.

MANIFESTACIO DE DOL

Ahir, a la tarda, es féu l'enterrament del mort patrici, de l'entusiasma company i del millor amic nostre N'Antoni Daunas i Dalmáu, que ha mort gairebé sobtadament, d'un atac de ferituda.

MANIFESTACIO DE DOL

Ahir, a la tarda, es féu l'enterrament del mort patrici, de l'entusiasma company i del millor amic nostre N'Antoni Daunas i Dalmáu, que ha mort gairebé sobtadament, d'un atac de ferituda.

MANIFESTACIO DE DOL

Ahir, a la tarda, es féu l'enterrament del mort patrici, de l'entusiasma company i del millor amic nostre N'Antoni Daunas i Dalmáu, que ha mort gairebé sobtadament, d'un atac de ferituda.

MANIFESTACIO DE DOL

Ahir, a la tarda, es féu l'enterrament del mort patrici, de l'entusiasma company i del millor amic nostre N'Antoni Daunas i Dalmáu, que ha mort gairebé sobtadament, d'un atac de ferituda.

MANIFESTACIO DE DOL

Ahir, a la tarda, es féu l'enterrament del mort patrici, de l'entusiasma company i del millor amic nostre N'Antoni Daunas i Dalmáu, que ha mort gairebé sobtadament, d'un atac de ferituda.

MANIFESTACIO DE DOL

Ahir, a la tarda, es féu l'enterrament del mort patrici, de l'entusiasma company i del millor amic nostre N'Antoni Daunas i Dalmáu, que ha mort gairebé sobtadament, d'un atac de ferituda.

NOTICIES DE L'ESTRANGER

Per la defensa del franc

Traduïm de «Le Temps»:

L'any nou no ha pas començat millor, en el mercat dels canvis, del que havia acabat el 1923. El dia d'ahir, ens porta una forta decepció: amb tot i que el curs del franc, des del 31 de desembre, ha estat, el més alt registrat durant el curs de la memorable sessió del 22 de desembre prop passat: i si l'alça de la línia esterior fou ahir, menys violent que altres vegades, fou també degut a que el canvi britànic, influenciat per la situació política a Anglaterra, ha estat, altra vegada, l'objecte d'una sensible devaluació per referència al dòlar.

Ni la referència d'aquesta devaluació, ni determinats atacs que l'estranger, segons sembla, continua dirigint contra el franc, no basten evidentment a explicar la nova tensió observada ahir. El fet principal és que les necessitats considerables que es manifestaren el desembre, semblen molt lluny d'aver estat satisfetes; ahir les demandes del canvi foren fins a tal punt importants, que les disponibilitats, tot i ésser augmentades amb les vendes de divises, procedents de cupons estrangers, foren immediatament absorbides.

Aquesta acumulació de necessitats, moltes de les quals són de naturalesa comercial, és molt empíndora: els interessats, donant prova d'una mica més de cordura, l'haurien atenuada si no destorbada del tot.

Moltes vegades hem explicat que els nostres importadors i exportadors havien acabat per ésser uns especuladors sobre el canvi, degut a la inestabilitat del franc. El curs de les divises, és avui un element massa important dels preus de compra i venda, perquè es pugui obrir d'altra manera. Demés tota operació, així que està lligada a operacions comercials, obedeix a les impressions individualment variades i variables que produeixen, segons el temperament de cadascú, la situació política, les perspectives econòmiques i els esdeveniments exteriors. Per tant, els factors d'ordre psicològic que determinen ja, en gran part, les innombrables operacions de l'especulació «puja», escapen pel més llur i la incertesa sobre el conjunt del nostre comerç exterior. Per donar-se compte de les repercussions així provocades, ni ha prou en considerar que les transaccions d'aquest comerç, hauran passat en total, durant l'any 1923, la xifra de 60.000 milions de francs.

La intrusió de l'especulació sobre el canvi, al domini de les operacions del comerç internacional, és, ho repetim, un fet massa natural perquè ens pugui sorprendre i, per tant, perquè es pugui cuidar de destorb-lo. A més és inevitable en molts dels casos, és el que, per exemple, l'importador d'una mercaderia que, transformada o no, ell no tornarà a vendre fins més tard, especula implícitament, sigui a la

baixa del franc si compra immediatament les divises que exigeix aquesta importació, sigui a l'alça del franc si assegura als seus importadors les seves necessitats de canvi.

El que es pot, de totes maneres, demana als nostres comerciants i industrials, és que, tan en llur propi interès com en el del país, restringeixin l'especulació sobre el canvi com més millor: que els importadors no esperin pas els veniments trimestrals o semestralment per a cobrir-se; que recorrin més sovint el mercat a terme de les divises estrangeres; que no es facin de part d'abans, en moments de pànic, amb el canvi necessari per llurs operacions futures. Puix el que provoca les crisis són les demandes simultànies que tendeixen a saturar tot d'un cop les necessitats actuals, endarrerides i anticipades.

Quant als exportadors, tenen en aquest moment més que mai el deure de regular el preu dels seus vendes a l'exterior. Deixant a l'estranger tot o part de les divises provinents d'aquestes vendes, i abstenint-se de transformar-les en francs, reduïen voluntàriament les ofertes de canvi, i la disminució de les nostres disponibilitats que en resulta, és molt mortificant en època que, com l'actual, la importància de les necessitats és extrema.

Aquesta especulació a la baixa del franc, que sembla més estesa als últims temps, és, doncs, particularment perjudicial als interessos de la nació.

Finalment, en recordar als uns la previsió, als altres la calma, als altres la confiança, no ens adrecem solament a la consciència del deure i al patriotisme de cadascú. L'interès particular ben entès, els recomenta el mèx. Els cursos actuals del franc, no poden estar-ne de dir-ho, no estan justificats per realitats econòmiques. Resulten de l'acció d'elements psicològics eminentment inestables. En aquestes condicions l'afluència subita de les comandes i la rerefacció de les ofertes són un mal del qual resten els comerciants individualment tant com en s'urt perjudicada la Nació. És molt rar que el pànic no enterbolís el cap i que les comores precipitades i les vendes desordenades, no siguin fetes en condicions desfavorables als interessats.

Per això la discreció i la calma dels que prenen una part o l'altra en els nostres canvis exteriors, són una condició per a l'èxit de llurs propis afers i al mateix temps per a la defensa del franc.

París, 5. — El ministre de Finances en companyia del director del Banc de França, el Síndic del Col·legi d'Agents de Borsa i el president de la Cambra de Comerç ha examinat la situació del mercat de canvi i les mesures de pressió que hagin d'ésser preses per a vetar les especulacions sobre la baixa del franc. — Havas.

París, 5. — El ministre de Finances en companyia del director del Banc de França, el Síndic del Col·legi d'Agents de Borsa i el president de la Cambra de Comerç ha examinat la situació del mercat de canvi i les mesures de pressió que hagin d'ésser preses per a vetar les especulacions sobre la baixa del franc. — Havas.

París, 5. — El ministre de Finances en companyia del director del Banc de França, el Síndic del Col·legi d'Agents de Borsa i el president de la Cambra de Comerç ha examinat la situació del mercat de canvi i les mesures de pressió que hagin d'ésser preses per a vetar les especulacions sobre la baixa del franc. — Havas.

París, 5. — No s'ha rebut cap confirmació de la troballa de filis telefòniques portenxants al dirigible «Dixmude». — Havas.

París, 5. — S'han verificat amb gran solemnitat, la cerimònia relativa a les exequies del comandant del dirigible «Dixmude».

El ministre de Marina, pronunciant un commovedor parlament davant el ferretre del malaguant comandant. — Havas.

París, 5. — El senyor Mussolini ha tramès a l'ambaixador d'Itàlia a Madrid, marqués de Paulucci, una carta d'inscripció en el partit feixista, volent testimoniar d'aquesta manera el seu afecte vers el fidel i antic servidors d'Itàlia, pare del gloriós i jove heroi Fulcieri Paulucci qui donà la seva vida en ara de la pàtria, i sagac polític que preparà a Madrid una política d'aproximació entre Itàlia i Espanya, la qual culminà amb la brillant i fecunda visita dels Reis d'Espanya.

El marqués de Paulucci aporta al feixisme un dels noms més simpàtics en el moment en què es porta a cap el renouement nacional, una pura i noble tradició de patriotisme i trenta anys de fidelitat a la pàtria Itàlia. — Havas.

París, 5. — El senyor Mussolini ha tramès a l'ambaixador d'Itàlia a Madrid, marqués de Paulucci, una carta d'inscripció en el partit feixista, volent testimoniar d'aquesta manera el seu afecte vers el fidel i antic servidors d'Itàlia, pare del gloriós i jove heroi Fulcieri Paulucci qui donà la seva vida en ara de la pàtria, i sagac polític que preparà a Madrid una política d'aproximació entre Itàlia i Espanya, la qual culminà amb la brillant i fecunda visita dels Reis d'Espanya.

París, 5. — El senyor Mussolini ha tramès a l'ambaixador d'Itàlia a Madrid, marqués de Paulucci, una carta d'inscripció en el partit feixista, volent testimoniar d'aquesta manera el seu afecte vers el fidel i antic servidors d'Itàlia, pare del gloriós i jove heroi Fulcieri Paulucci qui donà la seva vida en ara de la pàtria, i sagac polític que preparà a Madrid una política d'aproximació entre Itàlia i Espanya, la qual culminà amb la brillant i fecunda visita dels Reis d'Espanya.

París, 5. — El senyor Mussolini ha tramès a l'ambaixador d'Itàlia a Madrid, marqués de Paulucci, una carta d'inscripció en el partit feixista, volent testimoniar d'aquesta manera el seu afecte vers el fidel i antic servidors d'Itàlia, pare del gloriós i jove heroi Fulcieri Paulucci qui donà la seva vida en ara de la pàtria, i sagac polític que preparà a Madrid una política d'aproximació entre Itàlia i Espanya, la qual culminà amb la brillant i fecunda visita dels Reis d'Espanya.

París, 5. — El senyor Mussolini ha tramès a l'ambaixador d'Itàlia a Madrid, marqués de Paulucci, una carta d'inscripció en el partit feixista, volent testimoniar d'aquesta manera el seu afecte vers el fidel i antic servidors d'Itàlia, pare del gloriós i jove heroi Fulcieri Paulucci qui donà la seva vida en ara de la pàtria, i sagac polític que preparà a Madrid una política d'aproximació entre Itàlia i Espanya, la qual culminà amb la brillant i fecunda visita dels Reis d'Espanya.

París, 5. — El senyor Mussolini ha tramès a l'ambaixador d'Itàlia a Madrid, marqués de Paulucci, una carta d'inscripció en el partit feixista, volent testimoniar d'aquesta manera el seu afecte vers el fidel i antic servidors d'Itàlia, pare del gloriós i jove heroi Fulcieri Paulucci qui donà la seva vida en ara de la pàtria, i sagac polític que preparà a Madrid una política d'aproximació entre Itàlia i Espanya, la qual culminà amb la brillant i fecunda visita dels Reis d'Espanya.

París, 5. — El senyor Mussolini ha tramès a l'ambaixador d'Itàlia a Madrid, marqués de Paulucci, una carta d'inscripció en el partit feixista, volent testimoniar d'aquesta manera el seu afecte vers el fidel i antic servidors d'Itàlia, pare del gloriós i jove heroi Fulcieri Paulucci qui donà la seva vida en ara de la pàtria, i sagac polític que preparà a Madrid una política d'aproximació entre Itàlia i Espanya, la qual culminà amb la brillant i fecunda visita dels Reis d'Espanya.

París, 5. — El senyor Mussolini ha tramès a l'ambaixador d'Itàlia a Madrid, marqués de Paulucci, una carta d'inscripció en el partit feixista, volent testimoniar d'aquesta manera el seu afecte vers el fidel i antic servidors d'Itàlia, pare del gloriós i jove heroi Fulcieri Paulucci qui donà la seva vida en ara de la pàtria, i sagac polític que preparà a Madrid una política d'aproximació entre Itàlia i Espanya, la qual culminà amb la brillant i fecunda visita dels Reis d'Espanya.

París, 5. — El senyor Mussolini ha tramès a l'ambaixador d'Itàlia a Madrid, marqués de Paulucci, una carta d'inscripció en el partit feixista, volent testimoniar d'aquesta manera el seu afecte vers el fidel i antic servidors d'Itàlia, pare del gloriós i jove heroi Fulcieri Paulucci qui donà la seva vida en ara de la pàtria, i sagac polític que preparà a Madrid una política d'aproximació entre Itàlia i Espanya, la qual culminà amb la brillant i fecunda visita dels Reis d'Espanya.

París, 5. — El senyor Mussolini ha tramès a l'ambaixador d'Itàlia a Madrid, marqués de Paulucci, una carta d'inscripció en el partit feixista, volent testimoniar d'aquesta manera el seu afecte vers el fidel i antic servidors d'Itàlia, pare del gloriós i jove heroi Fulcieri Paulucci qui donà la seva vida en ara de la pàtria, i sagac polític que preparà a Madrid una política d'aproximació entre Itàlia i Espanya, la qual culminà amb la brillant i fecunda visita dels Reis d'Espanya.

París, 5. — El senyor Mussolini ha tramès a l'ambaixador d'Itàlia a Madrid, marqués de Paulucci, una carta d'inscripció en el partit feixista, volent testimoniar d'aquesta manera el seu afecte vers el fidel i antic servidors d'Itàlia, pare del gloriós i jove heroi Fulcieri Paulucci qui donà la seva vida en ara de la pàtria, i sagac polític que preparà a Madrid una política d'aproximació entre Itàlia i Espanya, la qual culminà amb la brillant i fecunda visita dels Reis d'Espanya.

Declaracions de Txitxerin sobre les relacions franco-russes

Telegrafi de Moscou a un diari de París:

Els diaris russos publiquen les declaracions de Txitxerin referents a les relacions franco-russes. Aquestes declaracions es diferencien força dels articles apareguts a l'«Isvestia», especialment d'un signat «Un ex-diplomàtic», l'autor del qual sembla tenir relacions íntimes amb el comissari d'articles, no obstant, aclareix les declaracions de Txitxerin.

«Avans de tot i per damunt de tot — escriu l'ex-diplomàtic — que França entenci la raó als éssers inquietos que no ha deixat d'empenyer contra nosaltres des de fa sis anys. Si un acord amb ella significa tranquil·litat, que es faci com més aviat millor. Això depèn de França i és el que nosaltres esperem abans que la nova Rússia necessiti tranquil·litat. Aquest és per nosaltres el sentit essencial d'un acord amb França».

Després, l'ex-diplomàtic que disposa tan fàcilment de les columnes de l'«Isvestia» per exposar les seues opinions, declara que «les velles situacions es repetiran i que la Rússia dels Soviets no podrà posarse al marge de les combinacions polítiques formades per la força de les coses. Si fins Macdonald esdevé ministre de Sa Magestat britànica, no espero d'ell grans novetats». Acauà anunciant que no mancaran discussions agredegues, però que, al menys, l'acord es farà en benefici dels dos països.

Malgrat aquesta advertència d'una personalitat tan ben informada, les declaracions oficials del comissari d'afers estrangers estan ben exposades a produir l'efecte de la pol·l de l'os, de la qual cosa no tothom es dona compte aquí.

Veu's aquí, en son text, la part més important de les declaracions de Txitxerin a excepció d'algunes repeticions.

«Tot observador ben enterat de les relacions internacionals, no pot menys d'adonar-se de la consolidació remarcable de la situació internacional actual de l'Unió de les Repúbliques Soviètiques».

El govern dels Soviets, ha contribuït a aquest resultat, tant per la política de pau que segueix incanesciblement com per l'abandonament dels conflictes internacionals i el desenvolupament sistemàtic de les relacions econòmiques, cada dia més estretes amb tots els països. L'enfortiment de la situació interior i la consolidació del poder soviètic, constitueixen igualment una de les causes de la millora de la situació internacional de la Rússia dels Soviets.

No és un secret per a ningú que el desig del govern txecoslovac de millorar les seues relacions amb nosaltres topa amb la repulsió de França. A Helsingfors el ministre de Fran-

ça senyor Coppel, ha declarat en una entrevista que el país txecoslovac a Finlàndia, França estaria disposada a defensar-la, car el perill bolxevista és comú als dos països. No és tampoc un secret per a ningú que l'activitat del ministre francès a Riga constitueixi el principal obstacle a la convenció d'acords amb els països veïns, acords que assegurarien, en totes les conjuncions, el manteniment de la pau i les relacions econòmiques entre l'Europa Central i l'Europa Oriental. Estem al corrent dels esforços fets a Roma per M. Barrère per a impedir a Mussolini el signar un acord amb nosaltres.

Més encara, a Hunya Agnashin, el ministre de França observa una actitud hostil envers l'ambaixada russa. L'única condició prèvia d'un acord entre Rússia i França, quan sigui l'hora, serà la cessació d'aquesta actitud de la diplomàcia francesa.

Ja fa molt de temps que el govern dels Soviets esperava que un acostament econòmic progressiu entre els dos països pogués resultar per resultat de l'augment en els centres francesos francosos l'interès per la millora de les relacions. El govern rus ha obert de bat a bat les portes als financers francesos, amb el desig de millorar els seus interessos de tot.

No obstant, el desenvolupament dels interessos econòmics entre els dos països topa amb obstacles insuperables constituïts per l'absència total d'acord entre ells i per la situació jurídica creada al comerç amb Rússia.

L'any passat, el senador Monzie, indicava a la «Revue Hebdomadaire», que donada la situació jurídica actual, hi ha una inseguretat completa en les operacions comercials entre Rússia i França, i que el desenvolupament del comerç era, amb carència de relacions comercials, absolutament impossible.

Quan les mercaderies importades de les Repúbliques soviètiques o els dipòsits en banca poden ésser exportats i fins engegats per via judicial i als tribunals francesos no reconeixen les nacionalitzacions efectuat amb nosaltres, el comerç entre els dos països està menat de la més elemental inseguretat. La decisió del Tribunal del Sena en l'afar Bonnat-Oprez, que ha sequestrat al nostre comprador mercaderies comprades a Rússia, és segua naturalment de declaracions del president del Consell.

En aquestes condicions, hom pot estranyar-se que cases franceses trobin en els nostres organismes comercials i econòmics una reserva i un explotisme cada dia més gros, que les negociacions entre ells cada dia acabin amb resultats menys positius i que aquests organismes pressoneixin tractar amb alemanys, austríacs, anglesos, italians o ciutadans d'altres països que ens garanteixin la realització de les relacions.

En conseqüència, el Govern dels Soviets es veu forçat a constatar que, donada la política del Govern francès, les temptatives d'arribar, a poc a poc, a un acostament econòmic amb França no poden obtenir èxit. Jo he de constatar que tant com durarà aquesta situació, no veig acordat al carreró on es troben aculades les nostres relacions econòmiques amb França.

Quan sonarà l'hora per a la conclusió d'un acord entre la Rússia dels Soviets i França, la qüestió de les garanties contra la incertesa de les nostres mercaderies serà una de les principals.

No renunciem a veure el Govern francès decidint-se a seguir l'exemple d'Anglaterra, amb la qual posem un tractat garantitzant-nos més o menys les relacions comercials, malgrat els conflictes que de tant en tant sorgeixen. Crec absolutament impossible que el poble francès renunciï molt de temps sense cap motiu a la satisfacció dels seus interessos econòmics i polítics més evidents, mentre, per la nostra part, donem continuïment mostres de la major imparcialitat per a donar satisfacció a aquests interessos, posant un terme a l'all-

nyament actual entre nosaltres i França i entrant en bones relacions pacífiques i normals amb ella».

La manifestació que el Govern soviètic ha cregut deure fer en la premsa russa s'explica per les tendències diverses que es noten a l'entorn dels partidaris d'un acostament franco-rus, que alguns exageren el desig d'una negociació francesa de tornar a les relacions econòmiques amb Rússia i la pressió que pugui fer en el Govern. Aquesta opinió tendeix a fer prevaldre una tàctica que creuen susceptible de vèncer les vacil·lacions del Govern francès. Per a altres partidaris de l'acostament, hi ha aquí una qüestió de tàctica i de política interior, tenint en compte la reputació de menyspreu fets al nostre president en l'opinió pública russa, de la qual cal tenir en compte, en absència de fets tangibles oficials que demostrin un desig d'acostament amb Rússia i una major participació d'aquests en la redacció de les lleis que fa el Reich.

Segons la dita memòria, el Consell de l'Imperi hauria de tenir atribucions legislatives iguals a les del Reichstag. — Havas.

Moviment de diplomàtics alemanys

París, 5. — Al «Petit Parisien» el telegrafi de Berlín que el president de la República, senyor Ebert, ha signat alguns decrets afectant als diplomàtics.

En virtut d'ells, von Hoersch resta nomenat ambaixador a París; von Koller, que fins ara havia estat encarregat de Negocios alemanys a Belgrad, passa a ser-ho a Brussel·les; von Stahmar deixarà aviat l'ambaixada de Londres. — Havas.

Reunió de la Conferència d'Ambaixadors

París, 5. — La Conferència d'Ambaixadors s'ha reunit avui per a tractar d'assumptes corrents. — Havas.

L'esdevenidor dels reteniments

París, 5. — A conseqüència dels rumors que han circulat relatius a que el Banc de l'Imperi havia tramès a l'estranger com a garantia

La situació actual no fa sinó augmentar aquesta sensibilitat que no manquen veus que l'extingir fins al punt de donar la impressió de la nerviositat o de la incertesa, almenys pel que toca a les relacions franco-russes.

Això vénen a ajuntar-se consideracions de política interior que no han d'ésser negligides. Les discussions que es produeixen al si del partit comunista rus i la necessitat de remeiar la crisi econòmica fan pensar que els directores de Rússia es veuran obligats a prendre decisions importants en el terreny de la política interior i econòmica.

A més, dintre uns dies, han de reunir-se la conferència del partit comunista rus i el Congrés dels Soviets de totes les Repúbliques, davant dels quals ha de presentarse el balanç general de l'any. Així s'explica el desig d'aportar a l'actiu d'aquest balanç fets que facilitin la provació de mesures destinades a remeiar el passiu.

Entre els fets que poden ésser més sensibles a l'opinió russa, és precis posar els que tendeixen a donar satisfacció als seus desigs de pau i tranquil·litat. El poble rus, en efecte, ha conegut massa el suficient i la misèria per a no ésser particularment impressionat per tot allò que tendeix a facilitar o entretenir aquest doble desig.

Així, doncs, el govern rus és inclinat a ressaltar l'aspecte de la intervenció estrangera, la sola evocació de la qual ajunta entorn d'ell tots els qui — i són nombrosos — es senten amenaçats de nous sofriments o perden noves situacions o nous béns adquirits durant el curs de la revolució.

Per això, hom pot comprendre que el govern rus hagi creat pendre, davant l'opinió pública, una actitud que tot clamant les inquietuds de certes poblacions, li deixa el paper bonic, si no torna a entaular proximes negociacions, tenint present que augmentarà la importància, si el govern francès respon al desig que Moscou manifesta una vegada més, de posar terme al desacord franco-rus.

París, 5. — En un article que porta per títol «França, Anglaterra i Espanya», l'orgue de M. Clemenceau, «L'Homme Libre», escriu:

«Qualsevol que sigui la situació donada al problema de Tànger, era segur que els vells partits polítics d'Espanya tirarien en cara al general Primo de Rivera d'haver assolit escassissimes avantatges per a Espanya. Aquesta és la regie del «oposició».

Sembla que el Director no ha donat a aquestes manifestacions més importància de la que convenia. El marqués d'Estella no tindrà dificultat en reduir al silenci als qui avui la critiquen, recordant-los que llurs partits no necessaven trobar-se en converses amb els Guberns de París i Londres, per a cometre al Marroc, fets sobre fets».

De tot això — acaba dient l'«Anticlista» — sen donem compte a Madrid tots els esperits raonables. — Havas.

Els idiomes estrangers a Turquia

No hi haurà prohibició

Londres, 5. — Comunicant d'Anglaterra que l'Assemblea nacional ha rebut l'obligació de l'idioma turc per part de les societats estrangeres establertes a Turquia. — Havas.

L'ex-tzar de Bulgària

Pot tornar al país

Ginebra, 5. — «La Tribuna», de Ginebra, diu que el govern bulgar ha accedit a la demanda formulada per l'ex-tzar Ferran, de tornar a Bulgària, com simple ciutadà. — Havas.

Hugo Stinnes no va a París

Berlín, 5. — La «Gazeta General d'Alemanya» desment la notícia publicada per alguns diaris, segons la qual, el senyor Hugo Stinnes es proposa anar a París, per tal de prendre part en les propinques negociacions relatives a les reparacions. — Havas.

Pot tornar al país

Ginebra, 5. — «La Tribuna», de Ginebra, diu que el govern bulgar ha accedit a la demanda formulada per l'ex-tzar Ferran, de tornar a Bulgària, com simple ciutadà. — Havas.

Hugo Stinnes no va a París

Berlín, 5. — La «Gazeta General d'Alemanya» desment la notícia publicada per alguns diaris, segons la qual, el senyor Hugo Stinnes es proposa anar a París, per tal de prendre part en les propinques negociacions relatives a les reparacions. — Havas.

La situació d'Alemanya

HELD, PRESIDENT DEL CONSELL DE MINISTRES SAXO

Dresde, 5. — El socialista Held ha estat elegit president del Consell. La Dieta ha rebutjat i projecte de la seva dissolució. — Havas.

Mentre s'estudia la Constitució, el Govern bavarès tindrà poders extraordinaris

Munic, 5. — La comissió encarregada d'estudiar la Constitució ha concedit al Govern, fins al 31 de març, poders extraordinaris, per a decidir referent a les qüestions financeres i administratives.

El ministre de l'Interior ha declarat que era impossible per ara pensar en la supressió de l'estat de set. — Havas.

La revisió de la Constitució bavarès fou lliurada al Reich

Berlín, 5. — La memòria de l'Estat bavarès, relativa a la revisió de la Constitució, en un sentit federal, fou lliurada ahir al Govern del Reich. En ella es demana la restauració de l'autonomia política dels Estats particulars i una major participació d'aquests en la redacció de les lleis que fa el Reich.

Segons la dita memòria, el Consell de l'Imperi hauria de tenir atribucions legislatives iguals a les del Reichstag. — Havas.

Moviment de diplomàtics alemanys

París, 5. — Al «Petit Parisien» el telegrafi de Berlín que el president de la República, senyor Ebert, ha signat alguns decrets afectant als diplomàtics.

En virtut d'ells, von Hoersch resta nomenat ambaixador a París; von Koller, que fins ara havia estat encarregat de Negocios alemanys a Belgrad, passa a ser-ho a Brussel·les; von Stahmar deixarà aviat l'ambaixada de Londres. — Havas.

Reunió de la Conferència d'Ambaixadors

París, 5. — La Conferència d'Ambaixadors s'ha reunit avui per a tractar d'assumptes corrents. — Havas.

L'esdevenidor dels reteniments

París, 5. — A conseqüència dels rumors que han circulat relatius a que el Banc de l'Imperi havia tramès a l'estranger com a garantia

La situació actual no fa sinó augmentar aquesta sensibilitat que no manquen veus que l'extingir fins al punt de donar la impressió de la nerviositat o de la incertesa, almenys pel que toca a les relacions franco-russes.

Això vénen a ajuntar-se consideracions de política interior que no han d'ésser negligides. Les discussions que es produeixen al si del partit comunista rus i la necessitat de remeiar la crisi econòmica fan pensar que els directores de Rússia es veuran obligats a prendre decisions importants en el terreny de la política interior i econòmica.

A més, dintre uns dies, han de reunir-se la conferència del partit comunista rus i el Congrés dels Soviets de totes les Repúbliques, davant dels quals ha de presentarse el balanç general de l'any. Així s'explica el desig d'aportar a l'actiu d'aquest balanç fets que facilitin la provació de mesures destinades a remeiar el passiu.

Entre els fets que poden ésser més sensibles a l'opinió russa, és precis posar els que tendeixen a donar satisfacció als seus desigs de pau i tranquil·litat. El poble rus, en efecte, ha conegut massa el suficient i la misèria per a no ésser particularment impressionat per tot allò que tendeix a facilitar o entretenir aquest doble desig.

Així, doncs, el govern rus és inclinat a ressaltar l'aspecte de la intervenció estrangera, la sola evocació de la qual ajunta entorn d'ell tots els qui — i són nombrosos — es senten amenaçats de nous sofriments o perden noves situacions o nous béns adquirits durant el curs de la revolució.

Per això, hom pot comprendre que el govern rus hagi creat pendre, davant l'opinió pública, una actitud que tot clamant les inquietuds de certes poblacions, li deixa el paper bonic, si no torna a entaular proximes negociacions, tenint present que augmentarà la importància, si el govern francès respon al desig que Moscou manifesta una vegada més, de posar terme al desacord franco-rus.

París, 5. — En un article que porta per títol «França, Anglaterra i Espanya», l'orgue de M. Clemenceau, «L'Homme Libre», escriu:

«Qualsevol que sigui la situació donada al problema de Tànger, era segur que els vells partits polítics d'Espanya tirarien en cara al general Primo de Rivera d'haver assolit escassissimes avantatges per a Espanya. Aquesta és la regie del «oposició».

Sembla que el Director no ha donat a aquestes manifestacions més importància de la que convenia. El marqués d'Estella no tindrà dificultat en reduir al silenci als qui avui la critiquen, recordant-los que llurs partits no necessaven trobar-se en converses amb els Guberns de París i Londres, per a cometre al Marroc, fets sobre fets».

De tot això — acaba dient l'«Anticlista» — sen donem compte a Madrid tots els esperits raonables. — Havas.

Els idiomes estrangers a Turquia

No hi haurà prohibició

Londres, 5. — Comunicant d'Anglaterra que l'Assemblea nacional ha rebut l'obligació de l'idioma turc per part de les societats estrangeres establertes a Turquia. — Havas.

L'ex-tzar de Bulgària

Pot tornar al país

Ginebra, 5. — «La Tribuna», de Ginebra, diu que el govern bulgar ha accedit a la demanda formulada per l'ex-tzar Ferran, de tornar a Bulgària, com simple ciutadà. — Havas.

Hugo Stinnes no va a París

Berlín, 5. — La «Gazeta General d'Alemanya» desment la notícia publicada per alguns diaris, segons la qual, el senyor Hugo Stinnes es proposa anar a París, per tal de prendre part en les propinques negociacions relatives a les reparacions. — Havas.

Pot tornar al país

Ginebra, 5. — «La Tribuna», de Ginebra, diu que el govern bulgar ha accedit a la demanda formulada per l'ex-tzar Ferran, de tornar a Bulgària, com simple ciutadà. — Havas.

Hugo Stinnes no va a París

Berlín, 5. — La «Gazeta General d'Alemanya» desment la notícia publicada per alguns diaris, segons la qual, el senyor Hugo Stinnes es proposa anar a París, per tal de prendre part en les propinques negociacions relatives a les reparacions. — Havas.

Pot tornar al país

Ginebra, 5. — «La Tribuna», de Ginebra, diu que el govern bulgar ha accedit a la demanda formulada per l'ex-tzar Ferran, de tornar a Bulgària, com simple ciutadà. — Havas.

Hugo Stinnes no va a París

Berlín, 5. — La «Gazeta General d'Alemanya» desment la notícia publicada per alguns diaris, segons la qual, el senyor Hugo Stinnes es proposa anar a París, per tal de prendre part en les propinques negociacions relatives a les reparacions. — Havas.

una important part del seu encaix i que la finança britànica es mou a través d'un Banc d'Amsterdà, es mira a la emissió de marcs or, es mira a la Borsa d'aquesta capital amb pessimisme l'esdevenidor dels rentemorts. — Havas.

L'actitud d'Anglaterra

París, 5. — Al «Temps» el comitè niquen que el «Foreign Office» s'aferra, per part dels diplomàtics estrangers, que el gabinet Laborista no

Les paraules de concòrdia

EN el moviment de pèndol que sintetitza l'actitud dels governs de Madrid davant tots els problemes vius, sembla que correspon ara altra volta el torn a les paraules de concòrdia.

Des dels temps del general Polavieja ençà, per a no mirar més lluny, Catalunya les ha oïdes moltes vegades, aquestes paraules. I, malgrat una experiència verament descoratjadora, sempre n'ha escoltat el to amb receptivitat comprensiva i benèvola. Aquesta receptivitat, però, mai no ha estat corresposta.

Ningú, doncs, no podrà creure cosa estranya que arribi un moment que el nostre poble, massa avesat a l'experiència que els fets no corresponguin a les paraules, es tanqui en una digna reserva. De la seva generositat i de la seva cortesia ha donat sempre exemples magnífics. Però quan hi ha el perill que la generositat expansiva i la cortesia lleial siguin confoses amb la renúncia a ideals que no són compartits ni comprensos, i als quals cap català no pot renunciar, un deure elemental de prudència aconsella la més correcta abstenència.

El marge de confiança i espera que podien demanar les circumstàncies ha estat prou ample. Les paraules, i per damunt de tot els fets, amb què ha sigut corresposta l'actitud generosa de Catalunya no poden ésser fàcilment oblidades. Algunes de les coses darrerament esdevingudes semblen definitives. Mentre a les noves paraules de concòrdia no segueixin els fets inequívocs, un sentiment primari de dignitat exigeix no abandonar-se a les manifestacions prematures.

Catalunya no rebutjarà mai els fets de concòrdia. Una penosa experiència l'obliga, però, a no refiar-se'n gaire de les paraules. Totes les paraules de concòrdia que podia pronunciar Catalunya han estat ja dites. No fa gaires setmanes, l'illustre President de la Mancomunitat de Catalunya repetia, en una frase ja esdevinguda cèlebre, que el nostre poble volia rebre proves de comprensió i afecte.

Després de tot el que ha passat, i del que encara està passant, qualsevol altra manifestació nostra en aquest mateix sentit, podria ésser erròniament interpretada i, lluny de contribuir a la pacificació definitiva, complicaria innecessàriament la situació.

Quan havem vist de quina manera les manifestacions més efusives i generoses han sigut interpretades en un sentit contraproduent, en un sentit que constituïa alhora una injustícia en l'home i una equivocació en l'estadista, totes les reserves i totes les precaucions ens han de semblar poques.

IMPROMPTU

Un que compra son destí amb els diners de les estrenes

DAVANT d'una vitrina on hi ha exposats articles de dibuix i pintura, un jove, quasi un nen, romà en una actitud especial. No bada; mira amb una mica de febre als ulls, amb una, diríem, expressió d'ensaiament, com si volgués sostreure, amb l'esguard, algun objecte que l'encisa.

El seu aspecte és de predestinat. Té la cara pàl·lida i el cos minso, porta una gorra que li ve gran, una bufanda revellida, uns calces curts i unes sabates guexes, descosides, que no han conegut mai el raspall ni el ciratge.

Em recorda alguns dels antics companys de Llotja, mig aprenents d'artista, mig trinxeraires, la sort dels quals, avui, jo desconec, no sé si per culpa de llur fracàs o del men.

Aqueix escolanet de l'art, però, sembla tímid, sembla ple d'una devoció ardent, sembla dur en les venes sang de màrtir... Jo el miro, a freg de l'aparador ple de pinzells llargs i curts, de colors a l'oli i l'aiguada, de capses de pintar de totes mides i de totes menes, de cartrons i teles, de coses útils i de coses de luxe, però tot nou, tot suggestiu, brillant com joïells; el miro, dic, amb certa angouxa, com si el veïés al caire d'un abisme.

Altres han patit de vertigen i han caigut i han naufragat dins una vitrina semblant.

Noto que butxaqueja, que furga amb dits tremolosos la folra de l'armilla, que treu unes pessetes entre el borror dels butxacons vells i turmentats a ungles, que compta els diners i que titubeja abans de decidir-se a entrar a la botiga. Jo li passo al davant.

En tindrà per una estona abans no trobi la confiança en si mateix i s'asseguri que no porta cap pesseta falsa. Ah, jo, sé el que és anar amb els diners justos, amb els diners estalviats, a comprar coses que fan molta il·lusió, la qual il·lusió presentim que ha de perdurar fins a la vellesa! Jo, demés, estic cert que aquest company té l'ànima delicada i la voluntat malalta. Qui sap si es troba en una hora decisiva de la seva existència.

Ha entrat força després que jo; ha avançat vers el taulell amb passes oscil·lants, amb les pessetes a la mà, mostrant-les al dependent, perquè no desconfiés del seu aspecte pobríssim, ja demanat una capsa d'aquarella de colors fins. La ven li tremia i els pòmuls si li havien enrogat talment com si demanés la mà de l'estimada.

Quan ha tingut la capsa s'és recordat que li mancaven pinzells. Ha estat un instant basardós.

Jo he suplicat al bon Déu, amb tota l'ànima, que amb la resta del petit capital pogués fer el seu fet.

Ell ha tornat a esgarripar-se el butxacó. De seguida ha sortit de la botiga amb un aire plaent i decidit. El paper fi de l'envoltori cantava un himne d'esperança entre els seus dits emocionats.

Partia amb l'instrument de la seva evocació vers l'ignot. Que s'han sortos en la vostra noble dèria, estimat germà! Començava un viatge d'atzar del qual jo coneix les trasqueres i m'enternia el record de la meua primera joquina d'artista. Ningú coneix el que pot influir en el destí d'un noi una capsa de colors. Li he desitjat aguant per a suportar les decepcions de les tornades, quan hem estat vençuts per la llum, quan entrem a casa amb un desengany més en el porta-estudis. Que aquella capsa, comprada amb els diners de les estrenes nadalenques, si no el fa triomfar li serveixi almenys de consol per tota la vida; que sigui, per un cas de desencorajament i de fatiga, el que ha estat la meua: la que des dels dotze anys carretejo pel món, la que he reprès avui, la que encara embelleix els meus passeigs de mig malalt per les esguerrades perspectives del Parc de Montjuïc!

PRUDENCI BERTRANA

Aquest número de LA VEU DE CATALUNYA ha estat passat per la censura militar

AL DIA

Lletres lleugeres

A UN AMIC LLUNY

Dilecte i ben volgut amic: ens envien un al·ludi a la d'anyal — al Col·legi Galavotti, que la funció crea l'òrgan. El recordes aquell professor belxet, bru, esprimitat, de llargues i clares barbes negres, de ven potent que semblava eixir d'un altre cos més fort, més gros, veu que s'enronia així que el seu productor s'enfadava — i s'enfadava cada minut i a voltes dues vegades en un minut? A la Facultat de Farmàcia de l'Universitat era tenut, i jo no hagués estat un savi l'haurien donat tots els delectables. Quina diferència de caràcter entre ell i aquell altre professor que ens ensenyava Filosofia — Psicologia, Lògica i Ètica, que en deien — Rodonxó, fi de pell, rosat, amable, de mirada dolça, mans rodanxones, plenes de cloïets, mans fetes per a benedir, com si la natura l'hagués format expressament per arribar a bé, com si el seu arribar-hi li quina diferència amb aquell altre professor, que també vestia hàbit, sec, escaudencat amb un Sant Francesc, subtil, amable, amb veu dolça que acariciava com una mananyaguera de mà blanca, traïda, de tant en tant, per una mirada dura que llameguera visiblement.

Però recordes professors i aliat a recordades coses i fets i homes del Col·legi Galavotti, em distreu de l'objecte d'aquesta lletre, a la qual n'he de seguir d'altres. Com aquell que en camí per muntanyes es distreu de caminar, mirant enllà l'esfumada visió de la plana, així jo m'aturava ara en la visió dels records... Tornem-hi a caminar.

La funció crea l'òrgan; la necessitat crea l'invent i sembla. Les coses que han inventat els alemanys, separats del comerç del món, durant la guerra i a què ve tot això? I preguntats, si arribés a llegir fins a aquestes ratlles de la lletre. Doncs ve a propòsit del que tu em demanes, jo és: que l'explicat quicòm del que passa per aquestes terres, des del dia 13 de setembre de l'any dels terribles diàries de l'any.

Em dius que llegint els diàries d'Espanya no t'hi fas càrrec; que no arribes a endevinar quina és la veritable relació entre governants i governats; que trobes en la vida espanyola, i sobretot en la catalana, quicòm del que trobaves en el món de l'holandès, amb el qual, fa quaranta cinc anys que es pensaven ensenyar-nos francès; que volles escriure al general En Frederic Azaña i al Duc de la Seu d'Urgell, condeixables nostres, que desuen saber bé el que passa; i que, per últim, has resolt escriure'm a mi, per si la traïdoria periodística pot explicar-se millor que la noblesa i les armes... I jo, epolant la premsa que sempre em fa de respondre lletres, t'escriu afirmant que així com la funció crea l'òrgan, la necessitat crea l'invent. Que no capeixes el sentit d'això? Vaig a explicar-te'l.

Avui, la premsa espanyola, té la necessitat d'un invent: el vindrà. Quin? El d'una tinita que, així com la tinita simpàtica dels astròlegs de l'Edat Mitjana es fonia després d'escriure quicòm amagada als ulls dels prínceps i curiusos, per a reparar-se a l'escair de les flames i ésser així llegida pel receptor de la lletre, servís per a untar uns corrons expressos de les rotatives, els quals pintessin unes lletres interlineades que, desapareixent en el camí de la impremta i la censura, reaparegués després a voluntat del llegidor, acostant el diari, a la lletre, a la «chubasco», o a la «chubasco» i a voltes «adorfiter» segons de gestió.

Si no ve aquest invent et quedaràs, amic d'èctec, tan ignorant de les coses d'Espanya com varem quedar de la llengua francesa els que l'estudiàvem al Col·legi Galavotti, ara fa quaranta cinc anys ben comptats.

Però, qui sap! Jo recordo que tu eres un gran alumne, que quan els altres hi anaven tu ja en tornaves; la teua imaginació pot suposar una intermitència estampada amb tinita simpàtica i que a la flama del teu ardent patriotisme, que la distància encara fa créixer, el digui clarament el que jo no puc escriure.

Per la teua resposta, que espero amb desig i llegir amb plaer, ja ho sabes.

En tant, mana a ton vell amic afectuós.

3-1-24

POL

Diari de Madrid

Una estrena teatral

Ah, a la nit, el senyor Maura (Honori) estrenà al Teatre Espanya una mena de cosa que anomena «comedia», per a despitat.

Ja la temporada anterior n'havia estrenat una altra. Però «allo» passava en el vell règim, i no era com «al·lo» d'ara, tan suggeridor i tan simpàtic.

El cognom de l'autor dona, en efecte, amplies perspectives per al comentar. A més, la concurrència que assistia a l'estrena — la plana major del partit conservador — feia pensar en la utilitat, en la comoditat, en la conveniència d'una certa derivació vers el teatre, de forces avui sense esmerçament ni profit.

No fóra una gran cosa — pensàvem tot anant al teatre — que els vells polítics i els seus familiars omplissin els seus lleures vagabunds aplicant-se al teatre? Ja que, segons sembla, hui passant aquells temps en què es demanaven «braços forts a l'agricultura», no fóra útil, i sobretot pràctic, que per a solucionar el terrible problema de tants polítics «sense feina», els fessin dedicar-se al teatre?

Fóra una aplicació de facultats i un exercici noble, que avararia els desvassats a la seriosa disciplina del treball.

Heu's aquí — seguien pensant — que potser avui comença un nou camí, una nova activitat, i es posa la primera pedra d'una solució forta elegant i socialment ben esperancadora.

Això deien anant al teatre. Però... en tornant, pensàvem: No, no, que no es dediquin al teatre. Fet i fet, val més que facin política familiar!

RAFAEL MARQUINA

Polítiques

EN BARBEY SURT DE LA PRESO

Abans d'ahir a la tarda, fou alliberat el senyor Barbey, l'únic ex-regidor que restava detingut a la presó. Anaren a esperar-lo els seus amics senyors Martí Zeteva, Duran Reynals, Vidal de Llobatera, Masferrer, Rahola, Jover i altres.

ELS SOCIIS DEL CENTRE AUTONOMISTA DE DEPENDENTS

Sembla que molt aviat seran alliberats els socis del Centre de Dependents que estan detinguts per la declaració que aprovaren l'any 1922, essent de la Junta.

Els detinguts són Manuel Alcántara i Guert, Enric Nadal i Blanc, Antoni Vallejo, Francesc Xavier Casals, Domènec Garrobbé i Josep Artigas.

PRES GOVERNATIU ALLIBERAT

Abans d'ahir, a la tarda, sortí de la presó Joaquín Ferrer, ex-regidor de la «Solidaridad Obrera», que estava detingut governativament.

Segons manifestà el governador, avui seran alliberats alguns altres dels pocs presos governatius que resten a la presó.

ELS CARTELLS EN CATALA

Diu un diari que el governador civil va donar ordres a l'Orfeó Català i al Teatre Romea que redactessin els cartells murals en els quals anunciessin llurs concerts o funcions teatrals, en castellà.

Segons sembla, l'empresari del teatre Romea visità el general Llorens, donant-li a entendre que en l'esmentat teatre es representen només obres en català, i que podia donar-se el cas que algun foraster, contés en veure els cartells, acudís a l'esmentat teatre, i es considerés defraudat.

El governador, atenent el raonament, revocà l'ordre pel que es refereix al teatre Romea.

PELS EMPRESONATS

Ah, al matí el Comitè Benèfic dels presos, format pels senyors don Joan Malquer, don Francesc Puig i Alfores, don Antoni Martini, don Domingo, don Albert Bastardas, don Joaquim Cabot, don Santiago de Riba, don Lluís Jover, don Josep Puig i Esteve, don Joan Solé i Pla i don Bartomeu Trias, va visitar novament el capità general per interessar-li la llibertat dels socis del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria que resten empresonats i de l'alcalde de Castelló d'Empúries que fa dos mesos que és a la presó de Figueras sense que se li hagi notificat auto de processament.

El senyor Barrera ha repetit que havia reclamat les causes i que ha volgut assabentar-se del cas especial de l'alcalde de Castelló d'Empúries. Els visitants, sense obtenir cap promesa, han tret la impressió que no trigarà gaires dies a decretar-se la llibertat dels que encara resten empresonats.

PER ALTES RAONS D'ESTAT?

El diari de Barcelona publicuen les dades biogràfiques del nou xantre d'aquesta Catedral mossèn Vinyarubas.

No fa gaires mesos publicaven també les de mossèn Lluís Carreras. Què ha passat entre les dades d'aquests dos nomenaments?

Són, potser, altes raons d'Estat?

DE LA POLITICA VELLA

El jutjat d'Instrucció, de Granollers, ha dictat auto de processament contra els quatre presidents dels Col·legis electorals de les eleccions generals del mes d'abril en els quals aparegueren actes de votació en contradicció amb les actes notorials i els certificats remesos al candidat don Josep Maria Trias de Bes. També ha dictat auto de processament contra el president d'un dels Col·legis electorals i els adjunts i interventors del candidat senyor Torras en les eleccions del mes d'agost que es negaren a signar la documentació electoral al Col·legi, fent la doble documentació que impedia la proclamació en l'acte de l'escriut general.

UN TELEGRAMA D'EN JUNYO

L'ex-senador N. Emilio Junyo ha dirigit al general Primo de Rivera el següent telegrama:

«President Directori Militar, Madrid. — Amic cordial i noble donat don Eduard Dato, condeixador dels seus íntims sentiments considero un deure demanar Directori el propi a Sa Majestat indult condonador. Estic segur que si esclarit patriòtic reusca donar una solució personalment la meua demanda. Indult reus circumdària la seva memòria doble aureola de precursor per la seva obra social i màrtir per sen infortunat i immensament sacrificat. Els governs i poders forts poden ésser clementes i esmethe el Directori benedictor i benedictor, el perdó del rei. Magnanimitat, oblit, tendrà, són sempre pacificadors. — El salut amb afecte, Emilio Junyo.»

ELS EX-EMPRESONATS A OLOT

Divendres, amb el tren de migdia, arribaren a Olot els ex-regidors empresonats del suspès Ajuntament olotí i alliberats d'ahir al vespre a Girona, senyors Vayreda, Bolós, Vianova, Sargatal, Aubert, Pau, Constant i Corominas.

No arribà amb ells el seu company de captivitat senyor Capdevila, perquè va anar-se'n a l'Hotel de Mar, on hi passa una temporada.

Les famílies dels ex-regidors i molts amics dels mateixos anaren a rebre'ls per a donar-los la benvinguda, i aquests, des del parc, ampenaven el passeig de Barcelona fins al pont de ferro.

L'arribada va ésser efusiva, havent-hi nombrosa representació de totes les classes socials olotines.

EXPRESSIO D'AGRAIMENT

Els ex-regidors de la ciutat de Girona, recentment sortits de la presó, han dirigit, per mitjà de la premsa local, unes sentides paraules de gratitud a tots els que s'interessaren per ells durant llur captivitat.

També visitaren el president de l'Audiència i l'Ajuntament, expressant-los llur agrament per les atencions rebudes.

LA CENSURA

Les conferències telefòniques i telegràfiques amb la resta d'Espanya i l'estranger, han de passar prèviament per la censura militar.

Breviari crític

JOAN POVILL ADSENA. LES FLORS DE L'ANIMA. POESIA

Si la poesia fos solament la facultat de dir coses boniques, amb paraules boniques, els poetes serien un estol ben nombros en tots els pobles. La poesia, però, és quelcom més que aquesta facultat, car no hi ha veritable poesia on no hi ha la revelació d'un temperament únic i original, on no hi ha personalitat conquest i irreductible d'expressió, on, per consegüent, no hi ha la facultat de dir coses boniques amb paraules boniques, però d'una bonica nova o diferent de la de totes les paraules boniques que fins a aquell moment han sortit en el món de llavis dels altres poetes. Això vol dir que les facultats de sentir exquisidament i d'exquisidament sentir, no són comparables en aquell qui les posseeix a dos factors, la suma dels quals hagi de donar forçosament el resultat de la poesia. Sols quan aquest resultat ens revela una original manera de veure i sentir i una manera personal d'expressar-se, podem dir que ens trobem davant un poeta autèntic. Però la personalitat en el sentir i en l'expressar-se no és mai en cap poeta un privilegi innat de socra musical, sinó el resultat d'una cultura; ens sempre és una conquesta, és el final del procés més o menys laboriós de la recerca de si mateix, de l'exploració de la personalitat, que el poeta porta de vegades oculta totalment o parcial, sota una espessa capa d'elements estranys, sorres vingudes i amuntades pels vents de l'ambient espiritual que respiren tots els conquistans d'un país en un moment donat.

Aquestes reflexions em feta tot llegint les coses boniques, que amb paraules boniques ha escrit el senyor Povill en el seu llibre de versos. Indubtablement, hi sovintegen moments fel·lors. L'autor té el do de veure i de sentir poèticament i el d'esgramar les seves impressions en enllais de versos de la nostra llengua, encara que li manca un acurat sentit de llenguatge. Podríem esmentar algunes estrofes, impecables de ritme i musicalitat i riques de suggestió poètica, de les poesies «Broliador», «Vespéral», «El llop mort», «L'estany s'adorm», i una altra «Vespéral» (que l'autor escriu «Vespéral», contradient-se a si mateix). Però l'autor encarta aquests moments per pura esma; no sap que en aquests moments hi ha poder el secret de la seva personalitat, i que aquests moments li podrien assenyalar, com una agulla inmanada, la veritable orientació del seu temperament poètic. I per això el veiem perdut en un intrincat laberint de gèneres i d'escoles de poesia, i el veiem assajar tots els tons i totes les maneres que els poetes moderns de la nostra literatura han posat en circulació efectiva.

El llibre del senyor Povill és un mosaic dels gèneres més diversos de poesia: dels heroics, cants patriòtics, poesia lírica sentimental, glosses de cançons populars, notes d'un realisme dramàtic, balades medievalesques, poesia bucolica, idíl·lics camperols, poemes domèstics, composicions mitològiques, poesia al·legòrica, versos de gust romàntic i, en definitiva, una diversitat de gèneres i d'escoles, diversitat d'influències: la dels poetes mallorquins, la de Guimerà, la de Maragall i altres. Afegeixi encara l'autor la seva manca de domini del llenguatge i no es sorprendrà si gosen posar fi al nostre judici amb aquest triple consell: no escrigui tant, escrigui més a poc a poc i no es cansi d'estudiar la nostra llengua. Car jutgem que fóra una llàstima que per precipitació i per negligència no acabés de formar-se el poeta que ha escrit una estrofa com aquesta:

S'adorm l'estany al bes de l'hora gris
amb una flor vora el canyar submis
Hi ha un xic de llum entre la boira blava
i un dolc encant dient l'argent blava.

M. DE MONTOLIU

Cues de pansa

I

En el Manifest que dirigí «Al País i al Ejército», publicat el general Primo de Rivera, el 13 de setembre de 1923, s'hi llegia el següent:

«El proceso contra don Santiago Alba queda desde luego abierto, que a este lo denuncia la unánime voz del país, y que también procede el que siendo jefe del Gobierno y habiendo oído de personas solventes e investidas de autoridad las más duras acusaciones contra su depravado y cínico ministro, y aún asintiendo a ellas, ha sucumbido a su influencia y habilidad política, sin carácter ni virtud para perseguirlo, ni siquiera para apartarlo del Gobierno.»

II

En les declaracions que el general Primo de Rivera, feu als periodistes en arribar a Madrid, el 16 de setembre, s'hi troba el següent:

«Culpable de lo pasado ha sido también el marqués de Alhucemas, de quien nadie podrá decir, ciertamente, que sea un pillastre digno de que se le meta en la cárcel, pero que con su debilidad y su protección al Sr. Alba, no obstante nuestras reiteradas observaciones, no se despojó de aquella debilidad que esteriliza su obra de gobierno y dejó que las cosas corrieran por tan funestos cauces.»

III

En tots els diaris de Madrid, s'hi llegia, el dia 4 de gener de 1924, la següent notícia:

«Esta mañana ha estado en Palacio visitando al Rey, el presidente del Consejo, marqués de Alhucemas.»

Llegó a las doce al Regio Alcázar y permaneció con el Monarca durante una hora próximamente. Los periodistas rodearon al señor García Prieto, preguntándole por el objeto de su visita a Palacio.

«Vengo a dar las gracias al Rey por haberme enviado el día 1 a su secretario particular, con una felicitación muy cariñosa.»

«Es la verdad oficial? — le preguntó un periodista.

«La oficial y la única — repuso el marqués, despidiéndose de los informadores.»

La festa de l'Epifania

ARREU és coneguda la festa de Reis com a festa commemorativa de l'adoració dels tres sants Màgics orientals a Jesús infant. Poca cosa més en sap el poble.

Aquest, però, és un sol caire, que en podríem dir el tradicional o popular, de la festa epifànica, enc que no és pas, precisament, el caire més rellevant i significatiu de la festa de la diada.

En tal dia com avui, hi ha una categoria major que avalora intrínsecament la festivitat, i aquesta categoria és la qui dona a l'Epifania del Senyor Jesucrist un valor superior—dintre la Litúrgia—, a la pròpia festa del Nadal.

Què és i significa la festa de Nadal? La festa de la naixença del Fill de Déu.

Què és i significa la festa d'avui? La festa de la manifestació de la reialesa divina del Crist, ço és: Manifestació de la Divinitat de Crist, en quant en ella es funda la potestat regia, com diu un teòleg de la nostra terra.

La festa d'avui, doncs, és la festa de Jesús, Salvador i Rei del món, per dret inalienable i únic de la seva divinitat filiada.

Epifania sona igual, en catalana llengua, que Manifestació. Aparença. I aquesta aparencia i manifestació són les d'un rei, com assenyalava el magne Introït de la diada, quan diu: «Heu's aquí que és advingut el Déu Dominador, i en les seves mans hi ha el regne, la potestat i l'imperi.»

Sant Lleó el Gran, amb ressò eternal de la seva ven apostolical, deia, i diu, de la festa epifànica o monstrositat d'avui: Alegreu-vos tots en el Senyor! Una i altra volta diu que us alegreu! Perquè poc temps després de la solennitat del Naixement del Senyor, resplendix la festa de la seva manifestació real.

Es per això que si la festa de Nadal representa la gran festa de la naixença de Jesús, la grandiosa festivitat d'avui resta sostinguda per la idea de la manifestació de Jesús Rei. D'aquí que l'excel·lència de la festa sia més pujada i resplendent.

Els reis adoradors rubriquen aquesta excel·lència, a títol de comprensors que s'acosten a flectar els seus genolls davant del Gran Rei, qui té domini sobre totes les coses.

El regnat de Crist és d'ahir, d'avui i de tots els segles venidors. Nosaltres en som els súbdits d'aquest regne i els soldats actius del seu exercit.

Curem, però, de no desvirtuar les nostres armes vigilants! Pensem que les armes de la nostra milícia no són pas carnals, sinó potència de Déu!

Altament, el Rei no ens reconeixeria en la definitiva revista del seu darrer i tremendíssim judici!

Mn. LLUIS G. PLA

Butlletí internacional

5 de gener de 1924

BULGARIA Alludíem jorns enrra a les noves dificultats suscitades entre Bulgària i Iugoslàvia amb motiu del discurs pronunciat dissabte pel president del Consell de ministres Dr. Tsanoff, en cloure la discussió del Missatge de la Corona a la Sobranie.

El govern de Iugoslàvia cridà immediatament el seu ministre a Sofia, senyor Raquitz, per tal d'assabentar-se directament del text autèntic i de l'abast possible del famós discurs.

A Belgrad ha produït veritable sorpresa, no exempta d'inquietud, el to general d'aquest discurs parlamentari, especialment per les seves al·lusions a la qüestió de Macedònia, car semblava esvalda tota dificultat immediata entre els dos països com a conseqüència de llur endegament efectiu de l'afer de les reparacions.

El ministre d'Afers Estrangers, de Bulgària, coronel Calfof, ha declarat que les paraules de Tsanoff eren absolutament sinceres, sense amagar intencions reconciliat, car l'actual govern de Sofia desitja viure en pau amb tots els seus veïns, i

